Serie nouă
FEBRUARIE 2015
Anul
2
(CLXIII)
36 pagini
10 lei

ACTUALITATEA MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Valenţele istoriei
Festivalul MERIDIAN (II)
Recital Ana Topalovici
Restituiri - Beatles
Femina
Convorbire cu Mircea Romcescu

În imagine: **Ana Topalovici**

Îngrijire și îngrijorare

Liviu DĂNCEANU

Trăim într-o lume a imaginilor multiple şi contradictorii. Nu sorbim o anume realitate, ci doar percepem inepuizabilele ei imagini. Însăşi inteligenţa ne permite să ridicăm punţi între lumi diferite şi să traducem realitatea în limbaj ori limbajul în realitate. Dar, oricât de de-literaturizată ar fi o realitate oarecare, ea este totuşi mediată, aşezată procustian într-o tipologie prestabilită şi trecută, inevitabil, printr-o conştiinţă. Procesul-verbal al unui fapt nu se află într-o stare de identitate cu faptul respectiv, aşa cum un referat asupra unui opus muzical nu este nicidecum acelaşi lucru cu opusul în sine (la limită, poate fi chiar substanţial diferit). Epistemologia joacă astăzi din ce în ce mai tare cartea relativismului. De la Thomas Kuhn (*Logica revoluţiilor ştiinţifice*), conform căruia „adevărul" se subordonează acelor modele globale pe care fiecare epocă le întemeiază, până la Paul Feyerabend (*Contra metodei*), rebel faţă de orice autoritate ori principii, epistemologii apreciază în marea lor majoritate că teoriile actuale au toate şansele să devină mâine false, că nimic nu poate fi confirmat definitiv, ci doar acceptat provizoriu. Ceea ce îi dă dreptate lui Gerald Holton (*L'Imagination scientifique*) care, parafrazându-l pe Niels Bohr, afirma că „un adevăr profund presupune că şi contrariul său este nu mai puţin un adevăr profund". Nu acelaşi lucru se petrece în câmpul artei sunetelor, acolo unde compozitorul sau interpretul caută „adevărul" absolut, esenţele unei anume realităţi muzicale. Din această perspectivă, deosebirile dintre muzici nu trebuie supra-apreciate. Ele par mari deoarece nu prea avem termeni de comparaţie. Chiar dacă am fi puşi în faţa unor muzici extraterestre, tot nu am percepe semnificativ „rupturile", căci, la urma urmei, orice muzică e făcută din sunete, având o anume croială temporală. Tiparul este cam acelaşi, conţinutul mereu altul. Caracteristicile fondului comun ţin de structurile permanente, denumite de Platon sau Jung arhetipuri. Ele se concretizează, se combină şi se recompun fără încetare, în ritmurile unei istorii caleidoscopice, dar fluide. Iată motivul pentru care imaginarul muzical este deopotrivă universal şi specific: universal în structurile lui arhetipale; specific în varietatea întrupărilor sale.

(Continuare în pag. 18)

DIN CUPRINS

VALENȚELE ISTORIEI........................2-3

MERIDIAN 2014 (II)............................4-17

COMPETIȚII..18-19

RECITAL ANA TOPALOVICI...............20

ANOTIMPURILE.....................................21

PUNCTUL PE J... AZZ.....................22-23

CONVORBIRILE A.M......................24-25

RESTITUIRI - BEATLES.................26-27

ROD STEWARD - 70..............................28

BUCURIA CÂNTECULUI.....................29

FEMINA...30-31

POP-ROCK...32-33

AMINTIRI..34-35

SPERANȚE - E. ZLATOV...................36

150 de ani de la înființarea Conservatorului de Muzică și Declamațiune

Cei 150 de ani de existenţă de la înfiinţarea *Conservatorului de muzică şi declamaţiune* sunt tot atâtea motive de bucurie. Avatarurile prin care a trecut sunt numeroase, desigur. Dar esenţa sa a rămas întotdeauna aceeaşi: creativitatea, comuniunea şi patriotismul. Cu fiecare an, instituţia în care ne aflăm, şi care ne adăposteşte cu drag, asemenea unei corăbii zvelte şi agile, ne poartă prin valurile şi vânturile vremii, ca să vorbesc în termenii *Glossei* eminesciene, dar şi prin ţinuturile mirifice, extatice ale muzicii – spre un Eldorado al Artei. Educaţia muzicală, astfel cum au înţeles-o întemeietorii, cum au aplicat-o păstrătorii şi o duc mai departe îngrijitorii, mateloţii de astăzi ai Universităţii Naţionale de Muzică, deopotrivă profesori şi studenţi – educaţia muzicală, aşadar, este o taină, după cum şi muzica este una.

„Cântă-mi ceva, ca să-ţi spun cine eşti" ar putea constitui motto-ul nostru. Ca la spovedanie, sau la medic - dacă vreţi -, şi în educaţia muzicală rezolvările nu pot fi decât individuale. De aceea, taina noastră se numeşte educaţie *individuală*. E scumpă, dar merită! E singura cale de a găsi cheia sufletului şi singura posibilitate de a-l descătuşa, pentru a-şi lua zborul spre înălţimi. Educaţia individuală e singura care îl apropie pe discipol de maestru, transformându-i în ucenic şi mentor. Singura care poate transforma omida în fluture. Daţi-mi voie să apelez la un ton evocator şi să vă spun o poveste, care deschide, asemenea poveştilor Seherezadei, uşa unei alte poveşti, mai cuprinzătoare, iar aceasta, la rândul ei, deschide o altă uşă, şi aşa mai departe.

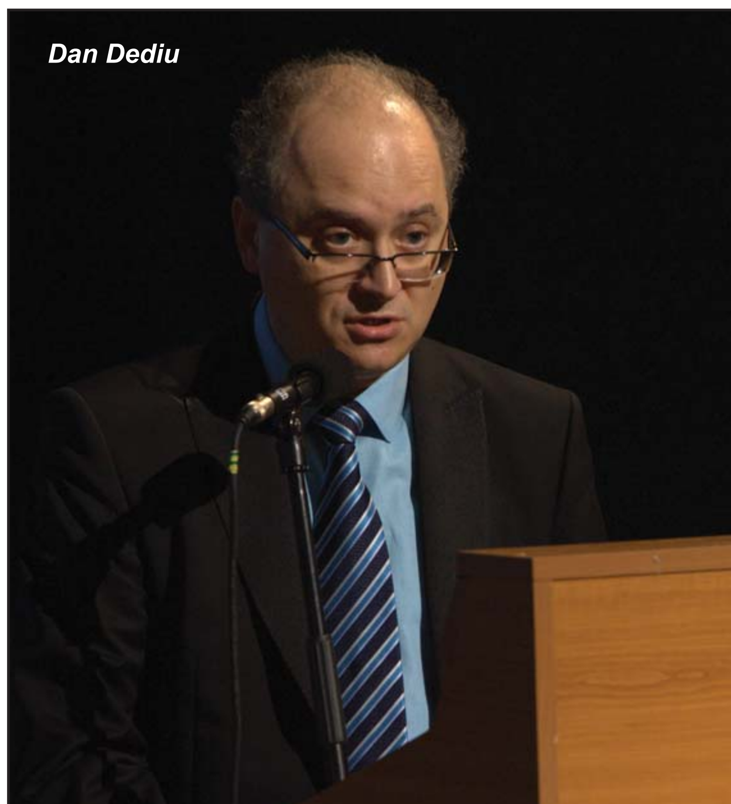
Acum câtva timp, am văzut pe stradă doi tineri care s-au întâlnit: ea – în blugi, cu o poşetă lucitoare şi ruj sclipitor, el – cu picioare lungi şi pas mare, hotărât, într-o geacă de blugi prespălaţi, cu o vioară în spate. „Ce faci?", a întrebat domnişoara. „Mă duc la *Cons*'", i-a răspuns grăbit tinerelul, aruncându-i un pupic răsunător din vârful buzelor şi văzându-şi mai departe de drum. M-am uitat la ceas: şi 5. Aha, mi-am spus, a întârziat la oră. De-aia se grăbea. Avea vreun curs cu un zbir de profesor. Apoi mi-a picat fisa.

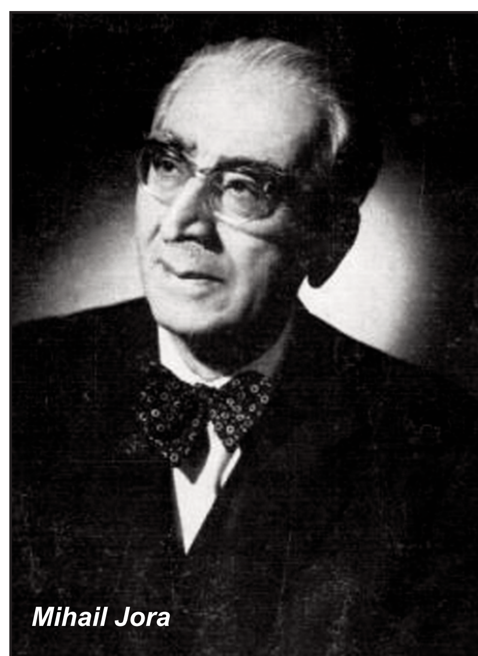
Studenţii aceştia aveau maxim 20 de ani. Fac un calcul sumar şi ajung la concluzia că sunt sigur născuţi după revoluţie, prin anii '90. Dar de unde şi până unde „Mă duc la *Cons*'"? Din anii '90, Conservatorul de muzică „Ciprian Porumbescu" s-a numit Academia de Muzică, apoi a devenit Universitatea de Muzică, apoi Universitatea Naţională de Muzică. Aşadar, continui să reflectez, nici una dintre aceste denumiri nu a marcat atât de tare esenţa instituţiei, precum a făcut-o Conservatorul, încât să se poată realiza comuniunea între cal şi călăreţ, între instituţie şi om, între persoana juridică şi cea fizică. Nu Academie, nu Universitate, nici măcar Uni', cum spun central-europenii. Doar *Cons'*. Nicio denumire nu a accesat identitatea noastră mai mult decât a făcut-o prescurtarea inspirată, porecla colocvială şi silaba definitorie: *Cons*'. Vădit lucru, mi-am spus, nu te poţi bate cu istoria şi obişnuinţa. Orice ai face, se transmite din generaţie în generaţie, asemenea unui nume cu rezonanţă şi chemare. Asemenea unui nume adevărat, care are sens şi noimă. Dar care e noima lui *Cons'*?

Cons' vine de la Conservator, care vine de la *a conserva*. *Conservare* în limba latină înseamnă a păstra ceva, a menţine. Iniţial, conservatoarele s-au dezvoltat din acele *ospedale* italiene, spitale ale milosteniei. Cuvântul spital vine de la oaspete şi ospitalitate şi erau instituţii de binefacere aflate sub oblăduirea Bisericii. Ele ofereau temporar adăpost şi hrană – de aici vine a ospăta – copiilor găsiţi şi orfanilor, foarte mulţi la acea vreme, din cauza războaielor interminabile. Până în zilele noastre, unitatea de bază a organizării spitalelor a rămas patul. Numărul de paturi dă importanţa spitalului. La limită, conservatorul din Evul mediu şi Renaştere conserva viaţa celor lipsiţi de apărare. Aceasta a fost funcţia lui primară: *de păstrare şi ocrotire a vieţii celor care sunt fără apărare*.

Dar, pe lângă casă şi masă, spitalele devenite conservatoare ofereau şi educaţie, şi în special educaţie muzicală – pentru scena operei şi orchestre. Cu timpul, din acest trunchi comun s-au dezvoltat trei instituţii separate: spitalul a rămas pentru bolnavi, orfelinatele pentru copiii străzii şi orfani, conservatoarele pentru educaţia muzicală. Un conservator putea funcţiona dacă avea doi directori, *i maestri* - maeştrii -, unul pentru compoziţie, altul pentru canto, pe lângă câţiva profesori de instrument. Pe acele vremuri, instrumentele nu erau perfecţionate şi nici prea numeroase, ba chiar unele nu fuseseră inventate, de pildă pianul modern.

Primul conservator atestat prin acte păstrate până în ziua de azi datează din secolul al XVI-lea. Este vorba de *Conservatorio di Santa Maria di Loretto*, înfiinţat de Giovanni di Tappia, în 1537, la Napoli. Pe vremea aceea, muzica era o afacere italiană, iar şcolile care se băteau pentru supremaţie în Europa erau Napoli şi Veneţia. Unul dintre focarele vestite unde se învăţa muzică la Napoli a fost *Conservatorio di Sant' Onofrio*, unde erau profesori Alessandro Scarlatti, Leonardo Leo, Angelo Durante şi Nicola Porpora, compozitor de opere şi profesor de *belcanto*, dascălul lui Farinelli şi al lui Haydn. Aceste conservatoare primeau numai băieţi. În schimb, la Veneţia erau patru conservatoare care primeau doar fete (printre care se numărau vestitele *Ospedale della Pietà*, *Ospedale degli Incurabili*, unde preda Vivaldi). Vitregiile istoriei au făcut ca aceste instituţii să nu dureze prea mult, dar ele au fost mutate şi preschimbate în bine de către principi şi faimoşi muzicieni. În 1808 se înfiinţează un mare conservator la Milano, care deserveşte toată Italia de nord. Vechea *Şcoală de Cânt şi Declamaţie* din Paris (1784) este unită după Revoluţia franceză cu *Şcoala de muzică militară* şi se transformă în 1795 - pe când Beethoven avea 25 de ani – în *Conservatoire de Musique*. Suferă modificări mari pe vremea domniei lui Napoleon, apoi, între 1820-1840, sub conducerea compozitorului Luigi Cherubini, devine farul progresului educaţiei muzicale europene. Acest rol îl va prelua apoi *Conservatorium Leipzig*, fondat în 1843 şi condus de un alt mare muzician – Felix Mendelssohn. Atunci, la mijlocul secolului al XIX-lea, devine clară schimbarea de funcţie a Conservatorului: el devine *locul de educaţie al celor care doresc să atingă eminenţa artistică*. Conservatorul, de-acum înainte, va fi păstrătorul unor chei, al unor secrete ale meseriei, fără de care nu poţi deveni profesionist, ci rămâi la stadiul de amator. Izbucneşte astfel o frenezie a înfiinţării conservatoarelor în toată Europa şi America: Praga (1810), Bruxelles (1833), Köln (1849), Iaşi (1860), Sankt Petersburg (1862), Bucureşti (1864), Moscova (1866), Boston (1867), New York (1885, unde Dvořak va fi un timp director).

Dan Dediu

Mihail Jora

De aceea, când spunem ***Cons'***, asumăm o întreagă istorie şi o demnitate de secole, pe care o avem numai noi, muzicienii profesionişti. **Cons'** e cuvântul nostru de ordine şi aşa trebuie să rămână. Nu trebuie să ne ferim de el, căci el e mantra noastră de recunoaştere. Băiatul cu vioara în spate avea dreptate: „Mă duc la *Cons'*!" e lucrul pe care cu toţii îl facem în fiecare zi. Ne ducem în locul care ne-a dat adăpost şi ne-a şcolit. Ne-a învăţat ce este muzica adevărată.

„Mă duc la *Cons'*!" Cons' nu e nici Conservator, care sună *senza vibrato*, nici Universitate, care sună cam *molto vibrato*. *Cons'* e exact ceea ce trebuie, totodată formulă de alint şi mângâiere, parolă şi cuvânt magic. Mai mult, e asemenea unei rude, căreia nu-i spunem pe nume, ci alegem un derivat familiar. E din clasa lui Nelu, Fane, Gicu, Nae, Mitică, Lenuţa, Mişu, Adi, Costică, Tibi, Tavi, Gabi.

În acelaşi timp, *Cons'* e locul tainic de întâlnire cu cei vii, cu cei morţi şi cu cei nenăscuţi. Ne leagă o loialitate peste timp cu toţi cei care au cântat şi scris aici, cei care cântă şi scriu astăzi şi cei ce vor cânta şi vor scrie în viitor: loialitatea talentului muzical.

În încheiere, propun o urare atât pentru actualitate, cât şi pentru viitor: Să conservăm Conservatorul, pentru că NOI DĂM TONUL!

prof. univ dr. Dan DEDIU

„Panta rhei”

Gânduri despre Festivalul Internaţional „Meridian” 2014, la un deceniu de existenţă

Despina PETECEL THEODORU

Plasat în ultima lună a fiecărui an, Festivalul Internaţional „Meridian” constituie, începând din 2005 când a fost iniţiat de către compozitorul Sorin Lerescu, o adevărată poartă de acces către cele patru „*Puncte cardinale*” ale actului de creaţie muzicală. Ediţia din 2014, jubiliară, desfăşurată, din 2013, sub directoratul artistic al compozitorului Ulpiu Vlad a reconfirmat adagiul heraclitean „panta rhei” (*totul curge*); cu alte cuvinte, limbaje, tehnici, atitudini estetice şi stilistice, forme şi genuri vechi continuă să „curgă”, împletindu-se, mereu mai strâns, cu altele noi, formând un „tot” *interdisciplinar* şi *hipertextual* specific artelor zilelor noastre.

În ciuda faptului că noile tendinţe par să se fi epuizat, încă de la mijlocul secolului al XX-lea, atât sursele de inspiraţie, cât şi mijloacele de expresie, imaginaţia creatorilor de pretutindeni se dovedeşte, de fiecare dată, mai aptă să transgreseze normele clasice cunoscute, cucerind seducătoarea sferă a *transdisciplinarităţii*. Fenomenul are darul de a ne reaminti că, în *illo tempore*, graniţele dintre arte erau mai mult convenţionale, şi că, de fapt, *muzica* era catalizatorul proceselor tuturor celorlalte, în alţi termeni, că „nimic nu e nou sub soare”. Doar *viziunea* individuală asupra aceloraşi repere, ca şi utilizarea intensă a nelimitatelor mijloace electro-acustice şi vizuale s-au schimbat, contribuind decisiv la structurarea formală şi de fond a operei de artă finite. De aici distincţiile între o partitură şi alta care fac loc acelui *cuantum* necesar de *originalitate*.

Opt au fost concertele din cadrul celei de-a X-a ediţii a Festivalului „Meridian” 2014, asupra cărora mi-am propus să-mi îndrept atenţia.

* *Cvartetul „Gaudeamus*” (2 Decembrie, ora 17,00, Aula Palatului Cantacuzino). Înfiinţat în 1987, din iniţiativa profesorului Dan Prelipcean - violoncelistul Cvartetului „Voces” - formaţia braşoveană obţine Premiul I la Concursul pentru cvartete studenţeşti din cadrul celei de-a 19-a ediţii a Festivalului muzicii de cameră de la Braşov (1988). Evenimentul le facilitează membrilor săi – Lucia Neagoe – vioara I, Raluca Irimia – vioara a II-a, Leona Varvarichi – violă şi Sebastian Vârtosu – violoncel – participarea, după 1990, la cursurile de măiestrie din Marea Britanie şi Austria cu membrii vestitelor ansambluri „Allegri”, „Alban Berg”, „Amadeus”, „Smetanta”. Calităţi precum „colosala imaginaţie şi iniţiativă”, „seriozitatea şi abilităţile tehnice”, „tenacitatea, disciplina, exerciţiul susţinut” etc. relevate cu diferite ocazii, chiar de către unii dintre membrii cvartetelor sub tutela cărora şi-au

Cvartetul „Gaudeamus”

perfecţionat toate aceste abilităţi, s-au verificat şi în concertul de la Bucureşti. Ascultându-i, în lucrări de Adrian Iorgulescu – *Cvartetul de coarde nr. 3*, Ulpiu Vlad – *Flori pentru voi*, Vladimir Beleaev – *Cvartetul nr. 2* – am simţit constant *bucuria* pe care sunt meniţi s-o dăruiască semenilor prin prezenţa lor pe podiumul concertistic: muzicalitate fină, dexteritate virtuoză impresionantă, precizie şi profunzime expresivă, frazare logică, inteligibilă, înţelegere a substratului spiritual al muzicilor interpretate.

Ulpiu Vlad

Numitorul comun al partiturilor reunite în program a fost *starea de visare*. Cvartetul lui Adrian Iorgulescu a îmbinat contrapunctul ritmic, cu iz de joc popular, pigmentat cu arabescuri de mare fineţe, cu texturi eterofonice transparente, transformate în adevărate *entităţi eterice*, nu înainte de a fi fost dezagregate de intervenţia pasageră a unor *vectori repetitivi* în ritm de marş, cu accente cazone. Sensibil la stimulii transcendenţei, Adrian Iorgulescu îşi încheie lucrarea cu inflexiuni doinite, în flageolete filigranate de o frumuseţe genuină. *Petalele* sonore ale „Florilor" dăruite de Ulpiu Vlad au emanat un parfum suav, cu tentă elegiacă şi tendinţa de rafinare coloristică până la pragul dematerializării. Ca de obicei, compozitorul încearcă să treacă *dincolo* de aparenţe, slujindu-se de o scriitură cu totul personală, care asociază sunete, ritmuri şi simboluri grafice în configuraţii aproape esoterice. Ulpiu Vlad visează, în fapt, la *florile arhetipale*, într-o stare de transă, deopotrivă dătătoare de nelinişte şi contemplare, de înfiorare şi extaziere la contactul cu realităţile extrasenzoriale pe care-i e hărăzit să le descopere. Vioara solistă este cea care-l conduce acum, ca şi la început, precum un „fir al Ariadnei", în acel *dincolo* de materie şi fiinţă.

Apropiat ca atmosferă de ambele opusuri care au precedat-o, deşi, mult mai înrudit cu muzica lui Adrian Iorgulescu, *Cvartetul nr. 2* de Vladimir Beleaev debutează cu un fel de *acordaj* general, ca un preludiu sau, mai degrabă, ca o suspensie de sens ce incită curiozitatea auditoriului. Subit, pe acest fond aperceptiv, se interpun o serie de combinaţii ritmice cu amprentă folclorică, în crescendo-uri accelerate, amplificând volumetria demersului componistic şi îmbogăţindu-l cu pasaje de contrapunct modal, momente de unison şi configuraţii geometrice variate, dar şi cu trasee melodice de esenţă romantică. Intervenţia flageoletelor fisurează materialitatea ritmurilor, reinstaurând consonanţa unisonului şi chiar a flageoletelor înseşi, în *glissando*, până la disiparea lor în neant - totul, într-o „curgere" infinită, doar aparent lineară. Am plecat cu senzaţia că am revenit pe pământ dintr-o călătorie imaginară în tărâmuri necunoscute, magice...

* *Ansamblul „Traiect"* (2 Decembrie, ora 19,00, Studioul de Operă şi Multimedia al UNMB).

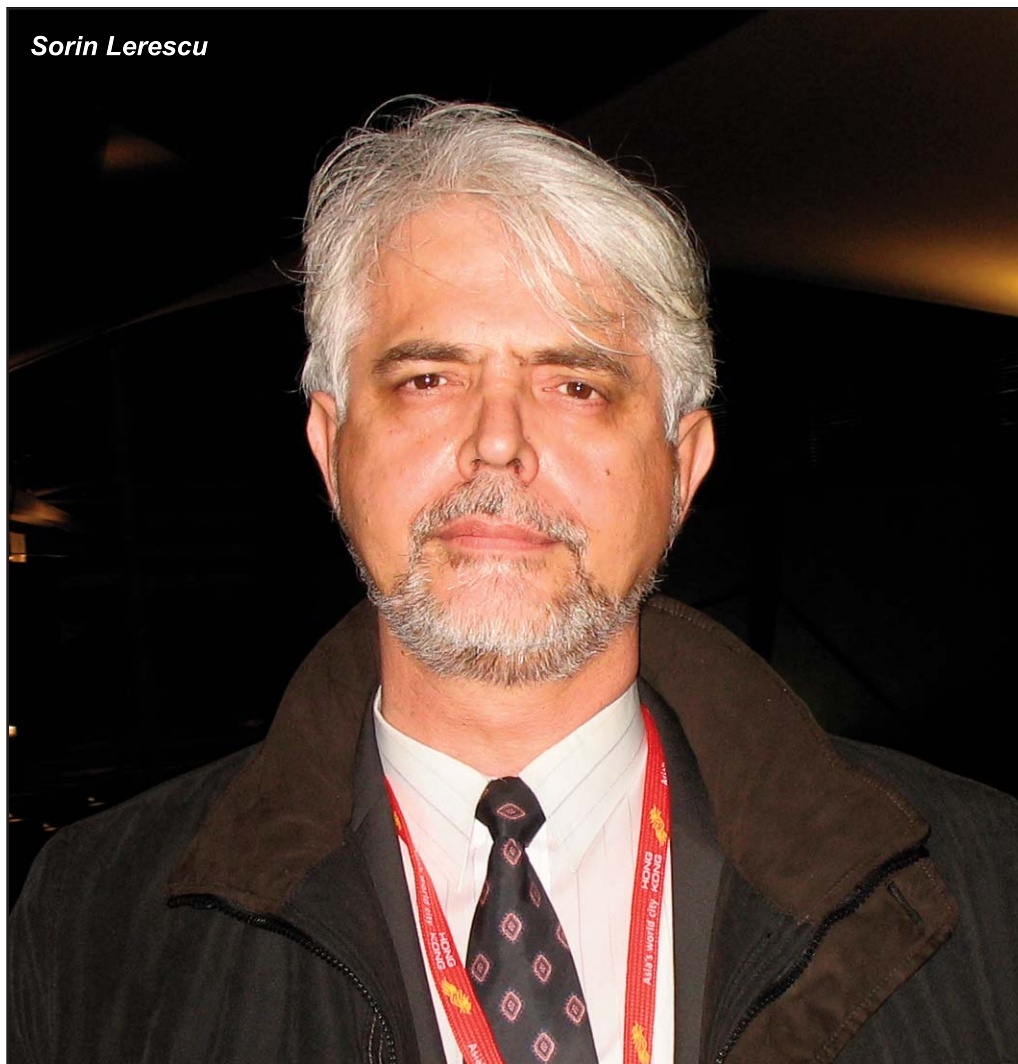
Dacă programul Cvartetului „Gaudeamus" a purtat pecetea transcendenţei, cel al ansamblului „Traiect" a stat sub semnul dramaturgiei, al contrastelor puternice între ordine şi haos, cantabilitate şi armonii dintre cele mai caustice, între duritate şi feerie. În *Phonologos V pentru 7 instrumentişti*, Sorin Lerescu experimentează, ca în multe alte partituri ale sale, în special în cele din ciclul *Phonologos*, efectele contrastelor dintre raporturi divergente, de tipul *consonant-disonant*, *unu-multiplu, sunet determinat-sunet nedeterminat*, *continuitate-discontinuitate*, sau ale coliziunii dintre zgomot şi sunet, dintre sunet şi limbaj. Din rumoarea timbrală iniţială, produsă de trombon, flaut, clarinet, vioară, violoncel, pian şi percuţie se nasc, periodic, secvenţe eterofonice intersectate de momente de lirism, de linişte sau de stridenţe, de linearitate sau conglomerate ritmico-armonice, până când, epuizate, tensiunile sfârşesc prin a deveni

complementare. Vioara solistă este cea care instaurează primatul raţiunii, al *logos*-ului, transformând opacitatea demersului muzical într-un flux consonant, comprehensibil. Prin piesa intitulată *Gesturile unei ere defuncte* (p.a.a.) *pentru clarinet şi pian* – interpreţi de o remarcabilă expresivitate şi creativitate, Răzvan Gachi şi Andrei Podlacha - compozitorul slovac Dušan Bavdek (n. 1971) îşi exprimă, într-un mod cu tentă ironică *nostalgia* pentru un trecut muzical în care amalgamează ritmuri repetitive percutante, extrovertite, cu ascuţişuri sticloase, poate de provenienţă primitivă; configuraţii contrapunctice ludice; armonii acordice cu reminiscenţe impresioniste; contraste ritmico-melodice care sfârşesc însă în consonanţa meditativă a ambelor instrumente. Iulia Cibişescu-Duran şi-a conceput lucrarea în primă audiţie absolută, *Conexiuni-H pentru ansamblu instrumental* (vioară, violoncel, flaut, clarinet, trombon, pian şi percuţie), ca pe o suită de evenimente "înfăşurate", aş spune, în jurul sunetului *si* (H) cu care începe şi se sfârşeşte partitura. Compoziţia are însă ca reper nu doar sunetul *si*, ci şi compartimentul *percuţiei* care determină, în egală măsură, *amploarea simfonică* a desfăşurărilor sonore, *densitatea* sau *rarefierea* structurilor ritmico-timbrale, modal-polifonice şi eterofonice, stabilind totodată *echilibrul* între stări afective divergente precum lirismul, dionisiacul, ludicul. Deşi foarte riguros construită, piesa nu e deloc lipsită de componenta umoristică, iar dexteritatea, dezinvoltura şi dedicaţia membrilor ansamblului "Traiect" faţă de muzica nouă, i-au pus în evidenţă *polisemia* cu precizie remarcabilă.

În *Breakfest pentru violă solo*, Adrian Enescu ne-a oferit un "mic dejun" frugal, început cu formule ritmice alerte, trecând printr-o secţiune cantabilă, ca să ajungă într-o zonă a narativităţii elegiace. Interpretarea elevată, bogat nuanţată a Corneliei Petroiu a conferit muzicii nobleţe, profunzime şi sens. Spirit contemplativ, atras de tainele Universului şi ale naturii înconjurătoare - vezi titluri ca *Sub soare şi stele* (simfonie), *Spatium sonans* (*Spaţiul răsună*), *Călătorie imaginară, Păsările şi apa* etc. - Ghenadie Ciobanu (n. 1957, Republica Moldova) a fost prezent în ediţia a X-a a Festivalului "Meridian" cu o lucrare intitulată *Semne reflectate pe cer* pentru ansamblu instrumental (vioară, violă, violoncel, flaut, clarinet, trombon, pian şi percuţie) - în fapt, o "pădure" de sunete. La început cristaline, cu timbruri prelungi, misterioase, conturând o lume naturală fremătândă, multicoloră, aceste sunete se combină treptat în formule motivice concentrate, cu caracter minimalist, mozaicat. În programul concertului la care mă refer a figurat şi o creaţie a compozitorului ungur Csanád Kedves, *Cohésion déséquilibrée* (*Coeziune dezechilibrată*) dedicată formaţiei "Traiect". Antinomia sintagmei din titlu e rezolvată de către autor prin trasee *intens fragmentate*, dar menţinute într-o stare difuză, creată de flageolete şi percuţia cristalină, infuzată cu o serie de pigmenţi cromatici (coloranţi) prin intermediul unor instrumente ca piccola, vibrafonul, clarinetul, pianul. Amintind vag de maniera mahleriană de a sugera *viaţa interioară* a Naturii, muzica lui Csanád Kedves planează o vreme în spaţiul-timp, într-o curgere lentă, impasibilă, pentru ca apoi să-şi transforme sunetele şi timbrurile în adevărate efemeride pierdute/absorbite în Cosmos. Promotoare a fenomenului componistic inter- şi *transdisciplinar*,

Adrian Enescu

Maia Ciobanu ne-a propus o piesă cu un titlu ce trimite la formulele *rădăcinilor pătrate* sau la valorile *constantelor matematice* de tipul lui π (*pi*) sau al *numărului de aur: Nr. 273, 16* [grade Kelvin] – *Intersecţii*, în fapt, echivalentul numeric pentru *0 grade Celsius*. Când se atinge acest prag numeric, „stările devin fluide, în permanentă reconfigurare de la solid la lichid şi (posibil) înapoi, iar drumul de la imprecizie la exactitate şi de la exactitate la imprecizie se poate parcurge în cele mai felurite moduri şi viteze". Scrisă pentru saxofon, violă şi mediu electronic, muzica se încheagă pe fondul electronic asemenea unui zgomot de sorginte cosmică, ce se apropie şi se îndepărtează, în conformitate cu principiul matematic de la care a pornit, desenând linii ondulate, sinuoase, în concordanţă însă cu cele câteva dintre cugetările abstract-filosofice care-i aparţin lui Tudor Mihai Cazan, fiul compozitoarei. Ele sunt rostite de către violista Cornelia Petroiu şi de Răzvan Gachi în postura de saxofonist: "caut reguli într-o libertate fără reper..."; "mă apropii, te măreşti, te îndepărtezi, te micşoreşti, te măreşti, te apropii...". Fondul-pedală şerpuit, derutant e *intersectat* şi de pasajele cu note duble ale violei care introduce astfel ordinea şi consonanţa în lipsa de repere a unei lumi aflată la limita absurdului. La fel ca lucrările precedente, şi aceasta se încheie prin absorbţia în genune, a oricărui sunet, a oricărei armonii, ca pentru a reface perfecţiunea muzicii sferelor. Concertul ansamblului "Traiect" s-a încheiat cu un nou opus al Laurei Ana Mânzat: *Graal* pentru ansamblu instrumental şi recitator (p.a.a.). Născută din pasiunea tinerei compozitoare pentru arta trubadurilor francezi ai sec. al XII-lea şi al XIII-lea – printre ei, Charles d´Orléans, Peire Cardenal, Hugues III, Seigneur d'Oisy, ale căror versuri "sunt organizate într-un scenariu coerent şi atractiv" – piesa, construită din "20 de scene muzicale, fiecare cu tempo-ul şi desfăşurarea proprie", înglobează "principalele elemente mitologice ale vremii: zâna lacului, calul fermecat Bayard, turnirul, iubirea cavalerească, nostalgia "Tărâmului de dincolo". Ingenioasă, cu un simţ dramaturgic dezvoltat, Laura Mânzat "meştereşte" timbrul şi ritmul instrumentelor, respectând specificul medieval al sonorităţilor repetitive, preponderent metalice, ca cele din timpul turnirurilor cavalereşti medievale, sau *inventează* "linii melodice libere, uneori romantice, alteori teatrale, capricioase", fastuoase ori de un lirism feeric, dar şi cu accente ironic-caustice. Compozitoarea a mai asociat fiecărui personaj principal câte un instrument şi „motive sonore descriptive: *Cavalerul* este reprezentat de violoncel, *Rivalul* său de flaut, *Zâna lacului* de vioară" etc. Toate sunt adecvate conţinutului poetic al versurilor recitate/povestite cu aplomb şi candoare de către actorul Dan Bordeianu. Indiferent de stridenţele unora dintre sonorităţi, muzica îşi urmează cu fermitate drumul către atingerea pragului de sus al frumuseţii şi purităţii absolute *(Graalul*) care-i permite celui „rătăcit" să-şi „aleagă drumul", să „nu urască", să aibă "puterea de a uita", pentru a „iubi pe cine-l iubeşte" şi extaziindu-se în faţa iubitei ideale exclamând: „O, Doamne, cât e de frumoasă!".

Sorin Lerescu

* *Trio „Aperto”* (3 Decembrie, ora 19,00, Aula Palatului Cantacuzino).

Programul acestui ansamblu alcătuit din artişti de elită (Ladislau Csendes – vioara I, Dolores Chelariu – pian, Dan Abramovici – clarinet) a conţinut doar două lucrări: *Trio* pentru vioară, violoncel şi pian de Klaus Ager (invitată violoncelista Ella Bokor), şi o primă audiţie absolută semnată Octavian Nemescu: *ITintervallumBE oder vollumBEITinter* (*Casa intervalului sau Casa intervolumului*) *pentru ora 5 după-amiază* pentru vioară, clarinet, pian şi CD.

Preocupat de tehnicile electroacustice, dar şi de recursul la formele contrapunctului de sorginte renascentistă, cu precădere din epoca lui Gesualdo, pe care le combină în variate formule instrumentale şi vocal-instrumentale, compozitorul austriac (n. 1946) scrie o muzică pe care aş numi-o intelectualizată. Retorica bogată în figuri de stil, ce trec de la *exorduri ex abrupto* la *elocuţiuni* şi *digresiuni*, din ale căror *permutări* – ilustrate de alternarea unor *reţele eterofonice* multiple, cu altele, învolburate, şi, de asemenea, de amestecul culorilor de extracţie impresionistă, de la cele primare, mai reci, la cele calde, pastelate, diafane - se nasc un fel de *forme tridimensionale*! Atmosfera generală rămâne însă una a transparenţei şi a poeticii timbrale.

Ella Bokor

Noua partitură a compozitorului Octavian Nemescu ne atrage într-o altă „aventură” spirituală apelând, la un *alt* joc de cuvinte, după cel din titlul lucrării *Beitintervallum* (2000), care implică atât *sacrul* – BEIT, *casă* în ebraică, dar şi rădăcina denumirii *Betlehem*-ului, locul naşterii lui Iisus – cât şi *profanul* – *interval/intervolum* - două noţiuni matematico-muzicale. Întreaga *tramă* a lucrării e circumscrisă şi se desfăşoară pe fondul sonorităţilor de clopote suprapuse, de diferite nuanţe şi intensităţi, dând impresia de stereofonie. Compozitorul jonglează şi aici cu intervalele primare, terţa, cvinta, octava şi cu acordurile major-minore percepute la pian şi clarinet, în succesiuni acordice sau lineare, creând spaţii deschise, arhetipale. „Casa intervalelor” devine astfel *Casa armoniei universale* susţinută de mediul electronic în care converg zgomote, sunete inteligibile şi rezonanţe de gonguri demiurgice, sentenţioase, dar şi purificatoare, atunci când disonanţele tind să câştige teren în defavoarea consonanţei. Ca de obicei, muzica lui Octavian Nemescu acaparează complet fiinţa şi *fiinţarea* desprinzând-o, chiar dacă efemer, de lestul apăsător al materiei. Am asistat la o seară magică la care au contribuit din plin membrii Trio-ului „Aperto”. Instrumentele însele au părut că-şi sublimaseră materialitatea integrându-se în consonanţa iradiată dincolo de zidurile, *virtuale numai*, ale „Casei intervalelor”, ale *Casei pâinii* noastre *sfinte,* cea de toate zilele (*Bet lehem*), adică ale armoniei din noi, cu noi înşine şi cu întregul Univers.

* FRESCOMANIA. *Variaţiuni contemporane pe o temă de Frescobaldi* (3 Decembrie, ora 20,00, Aula Palatului Cantacuzino).

Fiecare concert susţinut de membrii ansamblului *SonoMania* fondat de către tânăra compozitoare Diana Rotaru reprezintă încă un prilej de emulaţie creatoare, şi, totodată, o pledoarie în favoarea puterii imaginaţiei, a iniţiativei exuberante, încrezătoare în puterea minţii şi a inteligenţei de a transcende graniţele stilistice şi spaţio-temporale, cu scopul recuperării şi redefinirii/refigurării *totalităţii* fiinţei. Un asemenea concert, „tutelat” de fantezia debordantă, de „proliferarea estetică” şi „amestecul”

stilistic, cum ar spune Kaltenecker, a fost şi cel la care mă refer, FRESCOMANIA – un titlu polisemantic: pasiunea (*manía*) pentru muzica preclasicului florentin Girolamo Frescobaldi, dar şi pasiunea pentru *prospeţime, noutate* (de la termenul italian *fresco*). Concertul s-a construit în jurul ariei *Se l´aura spira tutta vezzosa* (*Dacă zefirul adie cu toată gingăşia*) din *Prima Carte de arii muzicale pentru a fi cântate* (1630) din creaţia frescobaldiană. Plasată *en tête*, sub formă de citat, în aranjamentul inspirat al Doinei Rotaru, tema a reapărut de trei ori, în învestmântări instrumentale diferite: la început, ca *arie* tipic *barocă* pentru soprană şi acompaniament de flaut, oboi, vioară, violoncel, pian; apoi, ca *triosonată* pentru flaut, oboi, violă, şi, în fine, ca o *reminiscenţă* visătoare a motivului tematic iniţial, transfigurat, învăluit în *vocalizele* sopranei şi în *flageoletele* violei şi violoncelului. La realizarea acestui *exerciţiu paratextual*, de a „transpune citatul istoric într-un alt context, care se referă strict la prezent", ca să reproduc cuvintele lui Klaus Huber, au contribuit nouă tineri compozitori, reprezentanţi ai „desantului" 2000 să spunem: Gabriel Mălăncioiu (n. 1979), cu piesa intitulată *Frescobaldi´s Winter Dream*/*Visul de iarnă (hibernal) al lui Frescobaldi*, „un joc componistic" ingenios, pentru soprană, flaut, oboi, vioară, violă, violoncel, unde, „discursul melodic al lui Frescobaldi" care, deşi „respectat integral", e presărat cu sonorităţi în derivă inserate într-un context plin de umor şi virtuozitate; Mihai Măniceanu (n. 1976), cu piesa *Bicephalous*, pentru flaut şi oboi, a treia lucrare din ciclul *Mecanisme inoxidabile*, un fel de viziune fantasmatică a „creaturii cu două capete", deşi schiţată cu precizie matematică, în contrapunct imitativ, cu „tratare exclusiv izoritmică". Axată pe „şirul numerelor prime, impare şi pe seria Fibonacci" multiplicată în mereu alte registre ale instrumentelor, cu mereu alte „replici", piesa se termină pe o notă liric-cantabilă ce înglobează reminiscenţe din aria barocă a lui Frescobaldi; Vlad Răzvan Baciu (n. 1986), cu lucrarea *Hiperpolarizare* pentru soprană, flaut, piccolă, blockflöte şi violoncel - o încercare interesantă de „călătorie în timp, raportată la potenţialul de acţiune al neuronilor", ce pleacă din "contemporaneitate (*depolarizare*) înspre viitor (*repolarizare*), pentru a ne întoarce „către primele sunete percepute cândva de om, sunetele naturii (*hiperpolarizare*)", şi ajunge „la muzica lui Frescobaldi". Se pare că tânărul compozitor ilustrează, sonor, "triplicitatea temporală" augustiniană, ce relativizează şi liniarizează timpul, prin combinarea limbajului contrapunctic baroc, al intarsiilor arhaice fruste, cu accente parodice şi dezlănţuiri ritmice feroce, păstrând însă autenticitatea motivului generator. Pe lângă motivul frescobaldian, muzica lui Vlad Răzvan Baciu, totodată dirijorul ansamblului SonoMania, s-a bazat şi pe unul dintre aforismele confucianiste: "Cercetează trecutul (*Hiperpolarizare*), dacă vrei să prezici viitorul". Sabina Ulubeanu (n. 1979) a semnat piesa *Clustercantabile* pentru soprană, flaut, oboi, vioară, violă, violoncel, o "structură de coral cluster ce foloseşte toate sunetele din arie". Autoarea recurge la secvenţe ample de unison, la sunete prelungi, cu inflexiuni de lamento, ce distorsionează aria, transformând-o într-un demers quasi funebru, loc de întretăiere a motiveleor baroce cu aluziile de bocet autohton. Doar cadenţa sau întorsăturile vocale ale sopranei restabilesc caracterul baroc al splendidei muzici. Înaintea piesei Adinei Sibianu,

SonoMania

Foto: Cornel Brad

InsPiral pentru violă, violoncel şi pian, s-a interpus, ca un Interludiu, sau ca “Plimbarea” printre *Tablourile dintr-o expoziţie* de Musorgski, transpunearea temei lui Frescobaldi de către Doina Rotaru, reamintindu-ne de originalul care a generat atâtea corespondenţe afective cu spiritul creator al zilelor noastre. Adina Sibianu (n. 1981) a avut în vedere două idei atunci când a conceput partitura *Inspiral*: “tema lui Girolamo Frescobaldi, redusă la primele patru sunete şi aplicarea muzicală a principiului matematic derivat din numărul Pi”. Şi în acest caz, titlul pare a fi polisemantic: la o primă lectură, el trimite la ideea de *inspiraţie în spirală* (de fapt, aflăm chiar de la compozitoare că “forma lucrării are la bază ideea de cerc şi spirală”), dar, la o analiză mai atentă, s-ar putea ca el să conţină şi o referire subtilă la *calea spiralată* prin care *stelele binare* se apropie unele de altele, *după* ce şi-au pierdut energia. Se spune că, pentru a se apropia, stelele au nevoie de numai... câteva secunde! La fel se petrec lucrurile în planul creaţiei: oricât de distanţată în timp ar fi o operă de artă de o alta, printr-un efort de imaginaţie, ele pot deveni *contemporane*, datorită “conştientizării” fenomenului de “simultaneitate a tradiţiilor/

Adina Sibianu

limbajelor/ materialelor diferite” (Cf. Alois Zimmermann). Adina apelează la sonorităţi fluide, cu tentă impresionistă, dar şi la altele, viguroase, emise de pian, în contrast cu ritmurile modale din registrul acut ale corzilor, în care percepem, ca o părere, sunetele ariei-matcă. În *Bird´s-Eye View of Frescobaldi´s “Se l´aura spira...”/Privirea păsării asupra ariei lui Frescobaldi*, “*Se l´aura ...*”, pentru soprană, flaut, oboi, violă, violoncel şi pian, Cătălin Creţu (n. 1971) combină pasiunea pentru

Sabina Ulubeanu

simbolistica imaginilor filmice sau fotografice cu aceea pentru structurile muzicale clasice, “în spiritul...” cărora, sau “à la manière de...”, îi place să compună. Se înţelege, aşadar, de ce a preferat “perspectiva asupra *melodiei originale*, *nemodificată de malaxorul timpului*”, pe care o vede ca pe o “piesă de muzeu vechi, expusă într-o vitrină de sticlă şi oţel”. Într-adevăr, Cătălin Creţu optează pentru eficienţa lecturii paralele: pe de o parte melodia barocă, păstrată cu stricteţe prin vocea bine timbrată, penetrantă, maleabilă a sopranei Veronica Anuşca, pe de altă parte efectele circumscrierii ei în sfera contrapunctului, cu incizii onomatopeice, sugerând puritatea de cristal a glasului şi a privirii unei păsări privite ca semn al elevaţiei sufletesc-spirituale. Compozitorul a probat odată în plus abilitatea de a asambla lumi muzicale pluraliste.

O partitură eminamente ludică, deşi construită cu certă virtuozitate, a fost cea intitulată *Fresco meets Baldi/ Fresco îl întâlneşte pe Baldi* pentru violă şi violoncel de Sebastian Androne (n. 1989) – o supraetajare de ritmuri şi stiluri, de la contrapuncturi repetitive la ragtime şi la glissando-uri în care sunt încifrate note din aria lui FrescoBaldi! A fost “coliziune, dilemă, revelaţie?”, “sculptură polifonică?”, sau...”esenţă frescobaldiană?” – se întreabă foarte tânărul şi talentatul compozitor, şi noi,

odată cu el! Din toate câte puţin, aş răspunde eu! Cu siguranţă însă a fost expresia unui meşteşug componistic solid, apt să reliefeze valenţele metaforice ale limbajului “metastilistic” pe care-l simte ca fiind definitoriu pentru gândirea sa componistică.

La fel ca Sabina Ulubeanu, Alexandru Sima foloseşte şi el *clusterel*e în care “topeşte melodia frescobaldiană derivată din acestea”, întrucât titlul “reprezintă o trimitere la forme de relief scandinave”. Sunetele se înlănţuie în şiraguri plutitoare, într-o atmosferă meditativ-onirică sau, „ca nişte bucăţi ciobite, rudimentare, groteşti”, dar care se *retopesc*, în final, în pasajele doinite, *a jale*, ale flautului şi oboiului, pe fondul spectral creat de flageoletele acute ale violei. A urmat lucrarea Dianei Rotaru, *2 little whos/el şi ea* pentru soprană, flaut, oboi, violă şi violoncel, inspirată de poemul cu acelaşi titlu al lui E. E. Cummings (1894-1962) – poetul american al iubirii şi al naturii, recunoscut pentru sintaxele cu tentă dadaistă. Iată, de pildă, chiar prima strofă a poemului în cauză: „2 little whos / (he and she) / *under are this* / woderful tree...” (două mici fiinţe,/el şi ea/*sub sunt*/acest minunat copac...”.

Muzica Dianei are însă o dublă bază referenţială: pe de o parte poemul lui Cummings, pe de altă parte aria lui Frescobaldi din care a reţinut un „citat modificat, din patru sunete”. În concepţia sa, „el şi ea” constituie „cuplul arhetipal, situat chiar în *axis mundi*” - pentru ilustrarea căreia a ales „sunetul-pedală DO, obsesiv, în afara timpului şi a spaţiului, de o inocenţă miraculoasă”. Judecând după varietatea şi preponderenţa ritmurilor - repetitive, aksace, punctate, politempice - ce se succed într-o dinamică ameţitoare, alternând cu secvenţele melodioase, nostalgice, *senzuale*, în stil „Broadway” din partitura sopranei, ne-am putea imagina că autoarea şi-a elaborat setul principiilor componistice luând în considerare imaginea *incendiară* din ultima strofă a poemului: „(2 little ams/ and over them *this / aflame with dreams* / incredible is) / (2 mici fiinţe / şi deasupra lor *acest / în flăcări cu vise* / incredibil). Şi, cele două mici fiinţe, se pierd sau reintră în visul din care s-au născut...

Diana Rotaru

Veronica Anuşca

Ultimele secvenţe sonore destinate, de către Doina Rotaru de data aceasta, vocii de soprană, flautului, violei şi violoncelului, au prelungit starea de visare din partitura anterioară, transformând motivul frescobalidan în *reminiscenţă* ivită şi dispărută *simultan* în „lontaneitate”...

Întregul ansamblu, dirijat de către Vlad Răzvan Baciu, compus din artişti entuziaşti, inventivi şi spontani, fantezişti, dar şi extrem de responsabili faţă de sunete, fraze şi sensurile lor - soprana Veronica Anuşca, flautistul Ştefan Diaconu, oboistul Valentin Ghita, violista Tamara Dica, violoncelistul Eugen-Bogdan Popa, pianista/percuţionista Olga Tănase Podobinschi, cărora li s-a adăugat violonista Raluca Stratulat, în calitate de invitată specială - a contribuit în mod superlativ la revitalizarea, nu doar a unei simple melodii, ci şi a patinei unei epoci care, oricât de îndepărtate în timp, continuă să existe *în*

prezentul trecutului, prezentul viitorului, prezentul prezentului, adică „sub semnul Aceluiaşi", ca nişte „variaţiuni imaginative", ca să-l citez pe Paul Ricoeur.

* Atelierul de muzică contemporană „*Archaeus*" (4 decembrie, ora 17,00, Centrul Naţional de Artă „Tinerimea Română")

„Archeii" au rămas consecvenţi în ideea de a asocia, în programele lor, creaţii de ultimă oră şi creaţii ale unor maeştri din ultimele decenii ale secolului al XX-lea. Concertul pe care-l recenzăm a cuprins pagini de Costin Miereanu (n. 1943) – *Elfenspiegel* (*Jocul Elfilor*) pentru ansamblu; Elena Apostol (n. 1980) – *Fabulă* pentru ansamblu şi recitator; Jean Paul Dessy (n. 1963) – *Amos-Soma*, o primă audiţie absolută; George Balint (n. 1961) – *Muzică pentru Archaeus*; Ştefan Niculescu (1927-2008) – *Sincronie I*; Leonard Dumitriu (n. 1962) –

Elena Apostol

ORTER Trio (p.a.a.); Ivana Stefanovič (n. 1948) – *Ordinary conversation* pentru oboi şi vioară (p.a.r.) şi Liviu Dănceanu (n. 1954) – *Panta rei.*

Compozitorul român rezident la Paris, Costin Miereanu, ne-a bucurat atât cu prezenţa sa fizică la ediţia jubiliară a Festivalului „Meridian", cât şi cu piesa „Jocul Elfilor" a cărei partitură a fost lansată şi comentată de către Irina Hasnaş, chiar a doua zi după concert, în sala „Dinu Lipatti" a Universităţii de Muzică, împreună cu alte câteva semnate de Radu Paladi, Cornel Ţăranu, Dan Dediu. Lucrarea i-a fost comandată de către Muzeul „George Enescu", a fost scrisă la Tescani, în 2009, şi a fost tipărită la Cluj-Napoca, într-o ediţie îngrijită de Oana Andreica – cea care a coordonat Proiectul Miereanu, care cuprinde promovarea muzicii sale, a cărţilor şi a site-ului său personalizat. *Jocul Elfilor* redă o altă faţetă a *cercetărilor antropomorfice* întreprinse de către compozitor în toate mitologiile lumii. Deşi cele 13 secţiuni din care este alcătuită se succed într-o alternare de alb-negru, diurn-nocturn, volatil-exploziv, formele lor „accidentate" alcătuiesc, totuşi, o „structură monolitică", unitară. Fiecare instrument, fiecare structură muzicală defineşte câte un personaj anume ce populează pădurile, fântânile şi chiar subteranele misterioase ale mitologiei scandinave. De aici, multitudinea şi diversitatea nuanţelor expresive, de la plutiri diafane, vibratile, aeriene, la extrovertiri dionisiace paroxistice, pentru a reveni, *ciclic*, la acalmia sonorităţilor transfigurate de unisonuri şi cantabilitate. Instrumentiştii ansamblului „Archaeus" (Anca Vartolomei, violoncel, Rodica Dănceanu, pian, Dorin Gliga, oboi, Ion Nedelciu, clarinet, Şerban Novac, fagot, Sorin Rotaru, percuţie, Marius Lăcraru, vioară), s-au transpus, pierzându-se pe sine în această lume miraculoasă pe care au „refigurat-o", de aceea, cu un plus de autenticitate. A urmat o descindere în atmosfera plină de umor a fabulei lui Grigore Alexandrescu, „*Privighetaorea şi măgarul*" pentru ansamblu şi recitator de Elena Apostol. Tânăra compozitoare şi-a asumat rolul de recitator, iar instrumentiştii, pe acela al diferitelor necuvântătoare, „prezentate" cu maximă seriozitate şi precizie prin sunete onomatopeice, politempii contrapunctice şi ritmico-timbrale, de o foarte plastică şi ironică sugestivitate. Odată cu piesa *Amos-Soma* pentru violoncel solo (p.a.r.) de Jean Paul Dessy părăsim sfera fantasmelor şi a fabulei pentru a pătrunde în lumea abstractă, a unuia dintre conceptele antice greceşti, exprimat de către compozitorul francez printr-o subtilă *anagramare* a numelui Profetului *rănit* de lipsa de responsabilitate a lumii, *Amos* ↔ *Soma* (*corp* - „în tradiţia ateniană semnificând plenitudinea fizică şi frumuseţea formală"). Din asocierea celor două denumiri rezultă dualismul *asceză-jubilaţie*, incompatibile în realitate. Este şi motivul care l-a determinat pe Paul Dessy să-şi dedice partitura unui singur instrument care să-i conţină şi întruchipeze pe cei doi zei ai muzicii: Marsyas, zeu al dansului şi al exceselor şi Orpheu, zeu al contemplării şi interiorizării. „*Amos*/*Soma* - ne atrage atenţia autorul - este în egală măsură cale de asceză şi bucurie, pace interioară şi jubilaţie sonoră". Meritul de a fi reuşit să exprime, sonor, o asemenea densitate ideatică i-a revenit violoncelistei Anca Vartolomei. De la *arioso*-ul iniţial, îmbogăţit cu

formule ritmico-melodice repetitive, de esenţă clasică, Anca Vartolomei a trecut treptat către un fel de *sarabandă* încheiată cu un *coral* de tip bachian, recules şi interiorizat, dând câştig de cauză *somei*, în accepţia de „licoare a Zeilor” din tradiţia vedică. Anca e mereu seducătoare, dăruită cu o putere de pătrundere în sensurile adânci ale sunetelor, cântul ei transformă orice text în temă de meditaţie, astfel încât, orice creaţie pe care o interpretează dă impresia că se naşte din propria ei interioritate.

Adept al construcţiilor muzicale dramatice/dramaturgice, cu contraste puternice între senerinătate-nelinişte, George Balint ne absoarbe, odată cu *Muzică pentru Archaeus*, în dimensiunea pur energetică a fiinţei, dominată de procese dinamice efervescente şi culminaţii abrupte în care tensiunile interioare capătă nu o dată o alură gravă, funebră, în pasajele clarinetului-bas, din care nu lipsesc inflexiunile modale cu caracter de bocet emise de fagot.

Sincronie I de Ştefan Niculescu a readus în prim-plan sonorităţile luminoase, limpide, din urzeala eterofonică a instrumentelor de suflat, amintind de tehnica folosită de către compozitor în partituri ca *Ison I, Ison II* de pildă. Eterogeneitatea creată de ritmurile sincopate şi pigmenţii timbrali, metamorfozate ulterior în unisonuri şi continuum-uri sonore de mare rafinament coloristic se înlănţuie în acord cu gândirea muzicală a lui Ştefan Niculescu, axată pe două principii esenţiale oricărui act de creaţie: *Unu-Multiplu* şi *coincidentia oppositorum*.

Compozitorul şi dirijorul ieşean Leonard Dumitriu ne-a prezentat o piesă cu titlu, indescifrabil pentru mine, ORTER. Trio pentru pian, clarinet şi fagot, bazat pe tehnici de contrapunct imitativ, pe linii consonante cantabile, cu parfum romanţios, cu vagi influenţe franceze, relevând predilecţia sa pentru formele clasice, de la madrigal la preludiu, canon, fugă, variaţiune, sonată.

O lucrare interesantă în privinţa arhitecturii formale a fost cea semnată de către Ivana Stefanovič, *Conversaţie obişnuită* pentru vioară şi oboi. Pasionată de valenţele expresive ale vocii umane, compozitoarea sârbă le transferă în aproape toate opus-urile sale, inclusiv în cele pentru diferite categorii de instrumente, ca în cazul *Conversaţiei.* Alăturând cele două timbruri complet diferite, Ivanai Stefanovič a surprins, diferenţiat, două caractere opuse iniţial, dar care, în ultimă instanţă, îşi descoperă puncte de convergenţă care le apropie. În timpul audierii muzicii am depistat patru etape ale acestei *conversaţii* pe care a dorit-o una *obişnuită* – opţiunea pentru alcătuirea cvadripartită a lucrărilor, după modelul simfonic al clasicilor vienezi, fiind una dintre trăsăturile definitorii ale autoarei: a) contrastul dintre parcursul viguros, percutant al viorii şi cel contrapunctat, ceva mai... rezonabil, al oboiului, fără a fi vorba însă de vreun conflict; b) linia ondulată, mai unitară, cu care debutează oboiul şi căreia i se răspunde în aceeaşi notă, discuţia devenind ceva mai incisivă, mai înflăcărată; c) momentul în care ambele instrumente ajung la un fel de numitor comun, cantabil, completându-şi ori distanţându-şi punctele de vedere, într-un amestec amiabil de voci şi, d) după o serie de meandre, „ea” (vioara) şi „el” (oboiul) ajung să-şi însuşească modul de a gândi şi simţi, în acelaşi ritm, aceeaşi cadenţă, acelaşi sunet acut pe care se îşi savurează triumful empatiei.

Ştefan Niculescu

Piesa lui Liviu Dănceanu, *Panta rei*, a încheiat programul ansamblului „Archaeus”, într-o cavalcadă ritmică halucinantă care *curge* aidoma unui fluviu torenţial în care descoperim, printre „afluenţi”, ritmuri de joc popular şi sonorităţi de tarafuri. Pe cât de

scurtă ca durată, pe atât de consistentă şi sugestivă în privinţa conceptului filosofic heraclitean. Ca de obicei, ansamblul a excelat în arta de a crea palete coloristice policrome, cu efecte orchestrale, chiar şi atunci când e vorba despre lucrări pentru doar câteva instrumente.

* Ansamblul de percuţie „*Game*" (5 Decembrie, ora 19,00, Sala „George Enescu" a Universităţii de Muzică).

Ce s-ar mai putea spune despre această formaţie spectaculoasă, întotdeauna surprinzătoare nu numai datorită programelor, ci şi, mai ales, datorită dexterităţii, pasiunii, creativităţii, seriozităţii, sensibilităţii, perspicacităţii cu care se implică în procesul intim al compoziţiilor interpretate? Doar că e minunată, împreună cu fondatorul şi dirijorul ei, Alexandru Matei, mereu în miezul actului creator, ca un veritabil coagulant spiritual al tinerilor pe care-i îndrumă cu rară generozitate.

Prima piesă din programul percuţioniştilor a fost *Duhul pădurii* de Vladimir Scolnic – o muzică în care instrumentul, sunetul, reverberaţiile de gong, de tobe şi alte instrumente de percuţie sunt prelungite prin gestualitatea interpreţilor – aici, Alexandru Matei şi Sorin Rotaru, alte două „duhuri" ale pădurilor de sunet şi gând. În funcţie de schimbările formelor, culorilor, luminilor şi umbrelor pădurii în care hălăduieşte, „duhul" îşi modifică natura devenind când asemenea unei stranii sălbăticiuni, când aidoma unui fluid imponderabil, când ca un dragon care-şi unduieşte coada puternică, lăsând în urma lui o trenă de zgomote şi mugete ca cele ale creaturilor mitologice şi apoi dispare în adâncul pădurii ca o nălucă. Telluricul şi fantasticul se opun la început, dar, în final, fantasma reuşeşte să îmblânzească fiara redându-i identitatea imaterială de „duh al pădurii". Vladimir Scolnic reuşeşte întotdeauna să ajungă la esenţa unor fenomene abstracte, cum ar fi timpul şi spaţiul, memoria, procesele cognitive sau transformările genetice, pornind de la simple poveşti sau legende, ori de la simple sunete, game, intervale pe care le dezvoltă în structuri complexe, adesea luxuriante.

Piesa *Mosaique*, în formă de lied tripartit, A-B-A, de Anatol Vieru vine parcă să înnobileze dramatismul lucrării precedente, prin etalarea unei game foarte diverse de instrumente cu efecte luminoase, transparente, cum sunt marimba, vibrafonul, clopotele cu reverberaţii delicate, bolurile tibetane cu clinchete cristaline, chiar şi wood-blocks-urile, cu atingeri discrete, formând grupuri ritmice eterogene şi ministructuri caleidoscopice. Secţiunea B contrastează puternic cu secvenţa iniţială, prin explozia bruscă a ritmurilor de tobe şi talgere. Efemeră, agresivitatea lor e anulată de revenirea secţiunii A, în sonorităţi de o puritate genuină, dublate de câteva silabe nesemantice rostite alternativ de cei trei percuţionişti – Alexandru Matei, Sorin Rotaru şi Alexandru Stroe, orientaţi cu precizie, în labirintul mozaicat imaginat de Anatol Vieru, de către dirijorul Mircea Pădurariu..

Compoziţia Doinei Rotaru, *Geyser*, pentru un percuţionist (aici Alexandru Matei) şi bandă ne introduce în zona fenomenelor fizice, hidrologice, cărora autoarea le conferă conotaţii pur spirituale. Fondul electronic are caracter de *coral*, sunetele fierăstrăului, care i se suprapun, au consistenţa fibrei fin laminate, bolurile tibetane şi gongurile de templu îşi transmit ecourile cristaline departe, în eter, asemenea picăturilor din partea superioară a jeturilor de apă ce ţâşnesc din izvorul de apă termală, fiind totodată comparabile cu jubilaţiile fiinţei spirituale în contact cu lumile suprasensibile. Elanurile extrasenzoriale sunt bruiate însă de intervenţiile unor ritmuri repetate mecanic, mereu mai aspru, într-un crescendo de la diafan/difuz, la concret/material, adică de sus în jos, de la transfigurare la partea

Alexandru Matei

compactă, mai dură, a bazei geiserului. În final triumfă însă puritatea, la fel ca în piesa lui Anatol Vieru. Lucrarea Doinei îmi pare însă foarte apropiată ca alcătuire interioară de sensul devenirii şi metamorfozării „aripilor de lumină" (titlul uneia dintre piesele sale), din faza telurică, în cea sublimată. Cât despre Alexandru Matei, el este întruchiparea baghetei fermecate care face posibilă îndeplinirea oricărui gând creator.

Doina Rotaru

O partitură în care clarinetul şi percuţia îşi unesc glasurile pentru a-şi spori energia, în scopul atingerii pragului superior al cunoaşterii, a fost cea intitulată *Talaz* de Vasile Colţea. Dacă în cazul muzicii Doinei Rotaru, *geiserul* desemna izbucnirea unui izvor cu ape termale, sub formă de mănunchiuri sau perdele lăptoase, la temelie, şi diafane în partea superioară, în piesa lui Vasile Colţea, *talazul* are legătură cu valurile stârnite de furtună pe mări şi oceane. Felul în care clarinetul îşi mlădiază timbrul sugerează formele ondulatorii ale valurilor, iar fondul continuum-ului ritmic de *toacă* dă senzaţia unei protecţii astrale sacre. În mod straniu, înainte ca valurile să fie înghiţite subit de imensitatea oceanului, percuţia iniţiază un ritm de joc – poate o *bătută* - din care nu lipsesc figuraţiile ironice ale clarinetului. Concertul ansamblului „Game" s-a încheiat cu lucrarea *Spaţiu şi ritm* pentru trei grupe de percuţionişti, un opus mai vechi (1965) al compozitorului Tiberiu Olah. Cu extraordinară vigoare componistică şi spirit de pătrundere în fiinţa materiei, Tiberiu Olah plăsmuieşte spaţii, volume, suprafeţe temporale între un episod sonor şi altul, coagulând ori delimitând intervalele dintre ele prin fragmentări şi/sau simultaneităţi ritmico-timbrale sugestive. Clopote, tobe, gonguri, cow-bells-uri, marimba, xilofonul şi alte instrumente percusive populează spaţiul cu zvonuri de sunete şi ritmuri ce edifică şi susţin, laolaltă, armonia sculpturală a întregului univers. *Vigoare, fantezie, viziune* – astfel s-ar putea defini muzica lui Tiberiu Olah. Concertul ansamblului „Game" dirijat în seara zilei de 5 Decembrie 2014 de către Mircea Pădurariu a dat un nou impuls Festivalului „Meridian", înaintea ultimelor două zile.

* Ansamblul *AdHOC* (6 Decembrie, ora 19,00, Aula Palatului Cantacuzino).

Reîntâlnirea cu acest ansamblu cu „geometrie variabilă", născut cu şase ani în urmă în contextul celei de-a VIII-a ediţii a Festivalului Cluj-Modern, sub directoratul artistic al compozitorului Adrian Pop, avându-l la pupitru pe tânărul dirijor Matei Pop, mi-a reconfirmat profesionalismul, maleabilitatea şi permeabilitatea membrilor săi la diversitatea limbajelor componistice. Întâmplător sau nu, programul a conţinut patru opus-uri complementare ca atmosferă şi ideatică, fiecare dintre ele vizând relaţia autorilor cu sfera imaginarului, populată de „voci în infinit", „invocaţii", „Spiriduşi", „Umbre". Concertul s-a deschis cu *Ecou de colind* pentru cvintet cu pian, de Valentin Timaru. Interesul muzicianului clujean pentru tehnicile contrapunctice şi, deopotrivă, pentru cele modale, s-a evidenţiat şi de data aceasta. Tema de colind, culeasă din ţinutul Sucevei, a fost mai mult un pretext sau un *paratext* care i-a permis să pună în ecuaţie atât forma de fugă, chiar în debutul piesei, polifonia modală, cât şi tema cu variaţiuni şi, nu în ultimul rând, scriitura cvartetistică de sorginte clasică. Dintr-o astfel de combinaţie aparent eterogenă a rezultat o textură extrem de solid închegată, cu extensii de anvergură orchestrală şi relaxări cantabile infuzate cu lirismul specific colindelor. *Ecoul de colind* a fost preluat şi transmis în eter cu frazări a căror claritate, substanţă, subtilitate expresivă au vorbit de la sine despre claritatea şi precizia gândirii muzicale a interpreţilor Radu Dunca – vioara I, Diana Man – vioara a II-a, Ovidiu Costea – violă, Vlad Raţiu – violoncel, Eva Butean la pian, sub bagheta sigură şi eficientă a lui Matei Pop. Spiritul contrapunctic, dublat însă de scriitura eterofonică, s-a menţinut şi în lucrarea lui Roman Vlad, *Voci în infinit – Concert pentru clarinet şi cvartet de coarde*. Concepută în trei secţiuni, lucrarea a evidenţiat faţeta ataşată de

canoanele tradiţiei, a personalităţii tânărului compozitor. Cu vervă, dexteritate, ingeniozitate, ştiinţă componistică bine sedimentată, Roman Vlad îşi clădeşte demersul cu rigoare, dar şi cu spirit ludic, improvizatoric. Instrumentele cu coarde învăluie cu eterofoniile lor sunetul prelung, secant al clarinetului, îngemănându-şi şi despletindu-şi vocile fie în unisonuri tensionate, fie în reţele eterice, transsubstanţializate. În secvenţa următoare, corzile îşi asumă libertatea jocului, în formule alerte de contrapunct ritmic şi pizzicati, sau în combinaţii ritmico-melodice, basculând nonşalant între incisivitate şi delicateţe, materialitate şi transluciditate. Dinamica acestui moment pregăteşte, de fapt, trecerea la secţiunea finală în care agogica se inversează: corzile sunt cele care visează în registrul acut, în timp ce clarinetul emite sunete răzleţe, punctate, până rămâne singur, înaintând pe un teren accidentat, cu figuraţii ritmice şi sunete precipitate, groteşti, aruncate în infinitul în direcţia căruia Aurelian Băcan trimite un urlet, la propriu. „Vocile” trec, aşadar, de la extaz la disperare, de la teluric la serafic, într-un soi de invocare a instanţei supreme. Interesantă muzică, impecabilă interpretare.

Compozitorul britanic Jeremy Thurlow a semnat un triptic din suita *Ouija* pentru *vioară şi mediu electroacustic* (2012): *Invocaţie - Spiriduş* (Zâna) – *La umbra aripilor*. Conform descrierii autorului, piesa „vorbeşte despre vocile necunoscute şi despre faptul de a asculta ceea ce pot ele să ne spună, şi este, de fapt, ceea ce se petrece cu însuşi violonistul”. Dând curs semnificaţiei termenului *Ouija* – „Placa Spiritelor” sau „Planşeta vorbitoare”, marcată cu literele alfabetului, cu numere de la 0 la 9 şi cuvintele DA şi NU, cunoscută şi utilizată încă în China anului 1100 în şedinţele de *spiritism* – Jeremy Thurlow începe prin a invoca spiritul lui Paganini, ale cărui extravaganţe tehnice se aud imprimate în mediul electroacustic. În paralel, Radu Dunca improvizează în acelaşi spirit, cu uluitoare virtuozitate, rememorând parcă atât pasajele diabolic de dificile, cât şi pasajele cantabile sau melancolice, cu accente uşor patetice pe alocuri. Pe măsură ce muzica avansează, banda devine tot mai prezentă estompându-l pe solist, până în punctul în care spiritul paganinian se confundă cu negativul lui de pe bandă, cu imaginea sa în oglindă, în pasaje de bravură, cu inserturi mai virtuoze sau mai romantice din *Capriciile pentru vioară solo*. Radu Dunca îţi taie respiraţia cu agilitatea lui violonistică uimitoare. În Noiembrie 2014, compozitorul englez afirma că abia aşteaptă să vină în România la Festivalul „Meridian” pentru a lucra cu „*fantasticul tânăr violonist Radu Dunca. Radu cântă cu formidabilă virtuozitate, sensibilitate şi virtuozitate*”.

Matei Pop

Ultima lucrare din programul Ansamblului AdHOC a fost *De umbris,*/ *Despre umbre* de Xavier Dayer, comandă a Fundaţiei Pro Helvetia, pentru Concertele de cameră din Elveţia. Convins că nu doar obiectele, ci şi *umbrele* lor pot deveni la rândul lor sursa altor umbre, Xavier Dayer experimentează, în *De umbris,* tocmai ideea „multiplicării” lor, investind *flautul* cu rol de *obiect*, şi *cvartetul de coarde* cu acela de *reflectare a umbrei* produsă de acesta. În consecinţă, mai spune autorul, „pe măsură ce lucrarea avansează relaţia se inversează şi se estompează, flautul şi violoncelul formează un *obiect dublu*, şi nimeni nu mai poate distinge cine, a cui umbră este”. Flautista Flavia Herdieska şi cvartetul alcătuit din Radu Dunca, Diana Man, Ovidiu Costea şi Vlad Raţiu au redat cu mare fineţe, expresivitate şi înţelegere atmosfera ireală a muzicii, astfel încât au reuşit ca, sub bagheta lui Matei Pop, să dea formă vagului întruchipat de jocul fluid al umbrelor.

* Ansamblul *PROFIL* (7 Decembrie, ora 19,00, Aula Palatului Cantacuzino).

Cea de-a X-a ediţie a Festivalului Internaţional „Meridian”. *Puncte cardinale*, s-a încheiat cu concertul susţinut de către ansamblul care şi-a câştigat notorietatea încă de la înfiinţare, cu 12 ani în urmă, din iniţiativa compozitorului Dan Dediu.

Diana Moş – vioara I, Petre Nemţeanu – vioara a II-a, Marian Movileanu – violă, Mircea

Marian – violoncel, Emil Vişenescu – clarinet, Adriana Maier - pian şi dirijorul Tiberiu Soare constituie mănunchiul de artişti-instrumentişti care încântă publicul cu fiecare apariţie pe podiumurile de concert, reuşind să câştige tot mai mulţi adepţi ai muzicii contemporane. Întregul program a stat sub semnul consonanţei, al lirismului, al cantabilităţii şi rafinamntelor sonore. Prima lucrare, *Discussions #11 pentru cvintet cu pian,* i-a aparţinut compozitorului israelian Menahem Zur - o muzică de factură post-expresionistă, cu inserturi polifonizate, momente intens cantabile, de o puritate ce atinge limita imaterialităţii, şi altele, cu reflexe modale, delicate, mai ales în partitura pianului. Aş spune că „Discuţiile" s-au purtat între cvartetul de coarde şi pian la un nivel spiritualizat, evitând complet locurile comune. *Cvartetul de coarde nr. 3 – Ugarit* de Thomas Beimel mi s-a părut comparabil cu un *exerciţiu de memorie* şi de *imaginaţie* al compozitorului belgian, în privinţa vestigiilor arheologice şi culturale ale vestitului oraşul sirian de la Marea Mediterană. Acest tip de memorie afectivă şi emotivă, pe care aş numi-o *indirectă*, a cărei expresie pare să şi-o fi însuşit în orele de studiu cu Myriam Marbe, la Bucureşti, e reactivat prin intermediul *glissando*-urilor şi repetarea obsesivă a motivelor ritmice principale, în diferite formule şi tehnici componistice, de la contrapunctul încrucişat, la cezuri sau simultaneităţi temporale ce pun faţă-n faţă concreteţea reminiscenţelor trecutului şi reflectarea lui voalată în percepţia prezentului. Aş defini *Cvartetul de coarde* al lui Cristian Lolea, ca pe o structură *polisecvenţială* ce porneşte de la *flageolete* difuze cu implanturi oarecum agresive ale pasajelor pizzicate din partitura violoncelului, trece printr-o urzeală de *glissando*-uri contrapunctice, asemănătoare celei utilizate de Beimel, ajunge în spaţiul rezonanţei naturale pe o pedală de violoncel care devine şi suportul ritmurilor repetitive ale celorlalte trei instrumente, şi, treptat, accede în lumea Ideilor, de unde începe forfota, un du-te-vino, ca pe *scara* imaginată de Bonaventura, pe care urcăm spre desăvârşire şi pe care descoperim urmele Divinităţii – materiale şi spirituale deopotrivă. Şi, ca să nu devină dramatic, compozitorul îşi încheie rememorările cu un pasaj ludic, sprinţar, redat de corzi, în pizzicato, cu efect de chitară.

Emil Vişenescu

În fine, ajungem la *Eseul despre Globul pirat* pentru clarinet, cvartet de coarde şi pian al lui Dan Dediu. *Frenezia* cu care Dan Dediu dislocă multiversurile lumii sonore guvernează şi acest opus cu titlu postmodern ingenios, aşa cum sunt toate cele care-i aparţin şi-i definesc creaţiile. *Frenezia* nu e însă doar titlul unei alte partituri semnată de Dan Dediu; nu e doar expresia manierei în care-şi înlănţuie configuraţiile ritmice; *frenezia* a devenit *principiul*, *motorul*, elementul *sine qua non* al întregului sistem componistic al lui Dan Dediu! Cu toate acestea, există momente în care izbuteşte să întrerupă, chiar dacă efemer, fluxul acesta energetic inepuizabil, introducând periodic, algoritmic, frânturi cantabile, *eterofonii* pline de farmec şi intenţii de *coral* desfăşurat pe sunete prelungi, diafane – ca în unele pasaje ale clarinetului – şi, de asemenea, consonanţe poetice, visătoare – ca în unisonul feeric al corzilor... Frenezia triumfă însă, şi piesa se încheie cu un crescendo amplu, în arpegierile concertistice ale pianului. Calitatea opus-urilor din program a fost egalată de excepţionala interpretare a membrilor ansamblului „Profil" şi a dirijorului Tiberiu Soare, capabili să surprindă în profunzime şi în perspectivă sensul devenirii oricărui act creator.

A fost un final de festival cât se poate de tonic, de revigorant atât în direcţia stimulării creativităţii şi creaţiei contemporane, cât şi în aceea a câştigării de noi adepţi ai muzicii secolului nostru. Căci, nu-i aşa, de când e lumea, *noul* a fost dintotdeauna şi va rămâne „o veche poveste!".

CONCURSUL „PAUL CONSTANTINESCU”

ediţia a XX-a

Al. I. BĂDULESCU

Mihai Cosma, Silvia Voinea și Maria Slătinaru

Continuând o importantă tradiţie,în zilele de 12-15 decembrie 2014, în oraşul Ploieşti a avut **loc cea de-a XX-a ediţie a Concursului Naţional de Interpretare şi Creaţie Muzicală „Paul Constantinescu”,** prestigioasă manifestare muzicală organizată de către Muzeul memorial „Paul Constantinescu” - Secţie a Muzeului Judeţean de Istorie şi Arheologie Prahova, împreună cu Filarmonica „Paul Constantinescu”, cu sprijinul direct şi generos al Ministerului Culturii, Consiliului Judeţean Prahova, Prefecturii, Primăriei Municipiului Ploieşti,Direcţiei Judeţene pentru Cultură Prahova .

Deschiderea concursului a avut loc vineri, 12 decembrie, ora 10.00, în superba sală de concerte „Ion Baciu” a Filarmonici „Paul Constantinescu”.

În alocuţiunea sa, prof.dr. Al.I.Bădulescu-directorul concursului a prezentat asistenţei o interesantă istorie a acestei manifestări muzicale de referinţă ce poartă numele unui muzician de geniu **Paul Constantinescu**, de la a

Îngrijire și îngrijorare

(Urmare din pag. 1)

Din păcate însă opusurile intră în lume fără un control prealabil al calităţii. Când o lucrare îmi merge la suflet, mă interesează mai puţin dacă s-au respectat sau nu indicatorii calitativi. Ce te faci însă atunci când opusul „muşcă” agresiv din urechea cu care îl asculţi? Desigur, nu poţi interveni decât *post-factum*, prin ignorarea lui ulterioară. Este unicul fel în care putem rezista la sminteala sonoră, la reiterarea rătăcirilor prin muzică. Şi totuşi există un control al calităţii: autocenzura, compozitorul aplicând după putinţă normele de „întrebuinţare” ale gândirii aplicate (asta pe lângă investiţia de talent, posibilă acolo unde ea a fost prevăzută în bugetul personal de către Divinitate). Îndeobşte, gândirea specializată îşi revendică, nu fără oarecare mândrie, apartenenţa la gândirea comună, recomandându-se tocmai în calitate de gândire care nu uită de unde a pornit. Gândirea comună, pe de altă parte, urmăreşte cu interes şi aclimatizează cu propriile ei preocupări rezultatele gândirii specializate, atunci când le apreciază ca edificatoare, destinale, în pas cu cerinţele unei anumite întreprinderi creatoare. A te înfrupta din sursele ideatice fie ale contemporanilor şi a obsesiilor acestora sau, dimpotrivă, a te refugia în trecut spre a-l reînvia ori spre a-l îngropa încă o dată, a mima specializarea actului componistic sau a intra în orice alte relaţii, mai serioase, cu acesta – nu constituie demersuri în privinţa cărora gândirea specializată ori cea comună să îşi decline competenţa. Important e ca autorul să fie îngrijorat de „apariţia” operei sale, chiar dacă nu întotdeauna îngrijorarea este de cultivat, ci, mai degrabă, îngrijirea, căci, se ştie, prin potenţare, îngrijorarea poate paraliza acţiunea. Datoria compozitorului (sau a interpretului) este de a acţiona: la comandă sau din proprie iniţiativă – dar conform unor principii. Iar aceste principii nu cunosc nici îngrijorări, nici griji. În calitatea lor de formă reificată a gândirii specializate, formă solidificată şi înculcată în sânul fiinţei creatoare, principiile nu trebuie să aibă în vedere decât îngrijirea, adică acele lumi sonore posibile care sunt compatibile atât cu grija cât şi siguranţa, cu îngrijorarea şi nădejdea, dar sunt incompatibile cu delăsarea, mersul de la sine, rătăcirea, şovăiala, cu starea de *bateau ivre*.

cărui trecere - prematură şi fulgerătoare în eternitate - se împlinesc 51 de ani la 20 dec. 2014. Apoi vorbitorul a prezentat întregii asistenţe membrii celor cinci jurii naţionale ale concursului, cu principalele date ale vieţii şi excepţionala lor activitate în domeniul artei interpretative, activităţii ştiinţifice şi didactice universitare, precum şi în universul creaţiei muzicale.

Concursul a fost deschis celor mai talentaţi elevi şi studenţi de la şcolile gimnaziale, liceele şi facultăţile de muzică din ţară şi Republica Moldova, care studiază vioara, violoncelul, pianul, canto clasic şi compoziţia muzicală.

Premianții secției canto

Juriile de specialitate din cadrul fiecărei secţii a concursului au fost alcătuite din personalităţi marcante ale artei interpretative şi creaţiei muzicale româneşti, cadre didactice de la Universitatea Naţională de Muzică Bucureşti**:** pianista Ilinca Dumitrescu (preşedinte-Secţia pian), prof.univ.dr. Octavian Raţiu (preşedinte Secţia vioară), prof.univ.dr. Silvia Voinea, soprană (preşedinte Secţia canto), prof.univ.dr. Marin Cazacu (preşedinte Secţia violoncel), prof.univ.dr. Dan Buciu (preşedinte Secţia compoziţie). Din jurii au mai făcut parte:prof.univ.dr. Valeriu Maior şi lect.univ.dr.Ioana Croitoru (Secţia vioară), prof.univ.dr. Şerban Dimitrie Soreanu, conf.univ dr. Carmen Manea şi lect.univ.dr. Sanda Hîrlav Maistorovici (Secţia pian), prof.univ. Maria Slătinaru Nistor-soprană şi prof.univ.dr. Mihai Cosma (Secţia canto), prof. Anca Vartolomei şi prof. Anca Iarosevici (Secţia violoncel), prof.univ.dr. Dan Dediu şi prof.univ.dr. Doina Rotaru (Secţia compoziţie). Ca şi la ediţiile precedente, Preşedintele de onoare al concursului a fost prof.univ.dr. **Dan Buciu**-rectorul onorific al Universităţii Naţionale de Muzică Bucureşti, secretat al UCMR.

La concurs s-au înscris **97** de candidaţi din principalele centre culturale ale ţării şi din Republica Moldova.

Repertoriul prevăzut în regulamentul concursului menţionează obligativitatea candidaţilor de a prezenta, în cele două etape eliminatorii, câte o piesă din creaţia nemuritorului compozitor Paul Constantinescu sau a altui muzician român. Au fost prezentate lucrări de referinţă pentru vioară şi pian, pian solo, violoncel şi pian, arii şi lieduri etc. semnate de aproape 30 de compozitori din perioada clasică şi contemporană românească.

În urma unei atente jurizări, cei mai buni dintre cei buni, au fost răsplătiţi cu 74 de premii din care: **19 Premii I**, **18 Premii II, 27 Premii III** (corespunzător categoriilor de vârstă). Deasemenea, au fost acordate 6 Menţiuni şi 6 Premii speciale din partea Uniunii Criticilor Muzicali „Mihail Jora" , Ziarului „Ploieşti", Fundaţia „Tinere talente" pentru **„cea mai bună interpretare a unei lucrări semnate de Paul Constantinescu s-au de un alt muzician român"**.

<u>**Marile Premii**</u> ale concursului au fost câştigate de către**:**

Secţia vioară: Bobeico Alexandra cls.a XII-a de la Colegiul Naţional de Muzică „George Enescu"-Bucureşti, clasa prof. Elena Baltaga

Secţia canto - elevi: **Popescu Ecaterina Daniela cls.aXI-a,** Colegiul Naţional de Arte „Dinu Lipatti"-Bucureşti, clasa prof.Ionescu Georgeta şi **Marinescu Andreea Gabriela** cls.a XII-a, Liceul de Arte „C.Brăiloiu" Tg.Jiu, clasa prof. Balasoiu Olimpia

Secţia canto - studenți: Cristea Dominic Octavian-anul II, U.N.M.B. clasa prof.univ.dr.Cristina Soreanu.

Secţia violoncel - Curcă Alexandra, cls. aXII-a C.N.M.„G.Enescu"- Bucureşti, clasa prof univ. Anca Vartolomei.

Festivitatea de premiere a candidaţilor şi Gala tinerilor laureaţi ai concursului a avut loc Duminică, 14 decembrie la Filarmonica „Paul Constantinescu". Şi-au dat concursul câştigătorii Marelui premiu şi câştigătorii Premiului I de la secţiile concursului (vioară, pian, violoncel, canto clasic)

Felicitând din toată inima pe tinerii concurenţi şi pe profesorii lor îndrumători pentru rezultatele artistice obţinute, suntem convinşi că şi la viitoarele ediţii ale acestui reprezentativ concurs naţional, prezenţa candidaţilor va fi mai numeroasă şi din ce în ce mai performantă.

Calde mulţumiri se cuvin a fi adresate cu deosebire structurilor publice naționale și locale pentru finanţare și pentru buna desfăşurare a concursului, precum şi unor oameni de mare suflet din unităţi cu profil economic şi medical, care au sprijinit efectiv acest concurs.

Recitalul violoncelistei Ana Topalovici

Mircea ŞTEFĂNESCU

Marţi, 16 decembrie 2014, în Aula Palatului Cantacuzino, apariţia în recital a violoncelistei Ana Topalovici s-a definit drept o manifestare de artă în linii admirabile.

Ana Topalovici s-a născut la Belgrad unde a început educaţia muzicală de la o vârstă fragedă. Dedicându-se violoncelului, solista a absolvit acest instrument la Conservatorul din Viena, instituţie academică de la care primeşte distincţia de Master of Arts în 2010. Evoluţia sa artistică s-a completat prin premii câştigate la importante concursuri internaţionale de interpretare muzicală, cât şi de prezenţe în mass-media de recitaluri şi concerte cât şi de înregistrări, în principal din Austria şi Germania.

Ana Topalovici dispune de o excelentă condiţie interpretativă. Sunetul său este puternic şi echilibrat, jocul degetelor sale pe tastieră are precizie atât ca acurateţe intonaţională cât şi ca trecere de la o poziţie la alta într-un mers fluid, la care se adaugă un vibrato pe care eu l-am văzut de la 10-15 la 20-25 pulsaţii pe secundă. Trăsătura sa de arcuş se profilează elegant şi sigur, iar atacul şi contactul la coardă au efect de atribut de gândire şi de comportament spectacular.

Prima piesă din program, **Sonata pentru violoncel solo** de Anatol Vieru a fost interpretată de Ana Topalovici cu o abilitate notabilă. Această partitură a fost la timpul apariţiei ei, după cum este şi astăzi, momentul introducerii de noi tehnici şi de ivire a unui nou concept, atât compoziţional, cât şi instrumental.

Vers le ciel de Sabina Ulubeanu este auditiv, desigur, o condiţionare poematică, în anumite momente ingenios de subtilă. Tuşele de registre foarte înalte, alternând, în grav şi mediu, cu inflexiuni elocvente, fără îndoială, se constituie într-o imagine de natura în inefabil a metaforei.

On The Move de Dana Cristina Probst evocă o lume validă şi în invazii de mecanisme, fiecare cu ritmuri, cu elansări specifice, dar cu partea de umanitate deţinută în exclusivitate de compozitoare. Pentru Ana Topalovici plasarea pe traiectoria acestei muzici s-a făcut prin implicarea în sensul vibrator şi în rezonanţa de ansamblu şi de climat de tensiune care răzbat din paginile acestei lucrări.

Cu lucrarea sa **Prin sunetele privirii I**, **pentru violoncel şi bandă magnetică**, Ulpiu Vlad înalţă o transpunere a realităţii într-un spaţiu de rafinată şi irizată configurare. Dialogul instrumentului solist cu sunetele care se auzeau din difuzoare are fior dramatic şi făcea să se resimtă luminozităţile unui anume triumf al ideii că este posibil ca şi în zilele noastre să apară compoziţii profunde şi originale.

Gudrun pentru violoncel solo de Adrian Pop, desfăşoară o împletire de două părţi. Prima parte poartă expresia fulminantă de revoltă, de aversiune, de indignare, într-o gestualitate componistică şi la instrument, a stării zguduitoare de panică, aşa cum sunt mintea şi intelectul în faţa enigmei, enigma dincolo de care nu poţi distinge nimic, nu poţi imagina nimic, nu poţi crede şi nu poţi motiva nimic. A doua parte este o cascadă de plânsuri, un şuvoi de hohote, o cataractă de icnite, şi dintre şi printre toate acestea, se aud, ca imnuri, melodii şi jocuri româneşti din Transilvania, ca un alter ego al şi pentru paradisul muzical pierdut, sau care se pierde.

Umbre III pentru violoncel şi bandă electronică de Doina Rotaru este o saga. Este o piesă muzicală scrisă de o maestră a componisticii, o maestră care are capacitatea şi disponibilitatea de a fi şi de a se depăşi ca atare. **Umbre III** de Doina Rotaru se profilează în exotic, într-o fină straneitate, totul fiind înţesat de o nobilă nelinişte. Aici eu am întrevăzut o saga, o istorie cu lumi şi personaje pe care nu le putem descifra, umbre poate din trecut, poate din prezent sau poate din viitor. Umbre.

“*Anotimpurile*” lui Vivaldi şi Piazzolla

Oana GEORGESCU

Doi dintre cei mai îndrăgiţi şi talentaţi muzicieni reprezentanţi ai tinerei generaţii, violonistul Alexandru Tomescu şi dirijorul Tiberiu Soare, împreună cu Symphactory Orchestra au susţinut la început de an un concert de excepţie. Organizat de Fundaţia ”*Calea Victoriei*” (preşedinte Sandra Ecobescu) şi găzduit de Sala Majestic a Teatrului Odeon acest concert devenit tradiţie a îmbinat două stiluri muzicale diferite. Spectatorii care au umplut sala până la refuz au fost purtaţi într-o călătorie muzicală pe două continente în acordurile ”*Celor patru anotimpuri”* de Antonio Vivaldi (”*Le quattro stagioni”)* şi pe ritmurile pasionale ale *”Los Cuatro Estaciones*”, lucrare semnată de Astor Pantaleón Piazzolla.

Tiberiu Soare este unul dintre cei mai apreciaţi dirijori români, atât în ţară, cât şi în străinătate. Fost dirijor al Operei Naţionale Bucureşti (2005-2013), el este dirijor principal al Formaţiilor muzicale Radio şi invitat să dirijeze orchestre din Anglia (*London Philharmonic Orchestra, Royal Philharmonic Orchestra*), Franţa, Germania, Austria, Cehia, Suedia, Israel sau Rusia. Conduce alături de Gabriel Bebeşelea, Symphactory Orchestra, un ansamblu de tineri şi talentaţi instrumentişti care au susţinut concerte în cadrul Festivalului ”*George Enescu*”, la Bucharest Music Film Festival, B-Fit in the Street, dar şi la tradiţionalele concerte de Anul Nou de la Teatrul Odeon. Symphactory Orchestra a contribuit la aparitia cărţii “” semnată de Tiberiu Soare. *“Anotimpurile… timpurile anului... Întotdeauna mi-a plăcut să caut sensul dincolo de suprafaţa cuvintelor sau lucrurilor, interogându-le până la transparenţă”* – spunea dirijorul despre lucrarea datorită căreia Antonio Vivaldi rămâne şi astăzi unul dintre cei mai ascultaţi şi îndrăgiţi compozitori ai barocului veneţian.. *”Aşadar, timpul, această oglindă curgătoare a eternităţii, în două viziuni: şcoala veneţiană a barocului târziu de secol XIII - Vivaldi şi Buenos Aires-ul acelui straniu secol XX, atât de frumos descris de Borges - Piazzolla. Muzica fiind un exerciţiu al libertăţii, îmi este imposibil să evit asocierea cu vedutele lui Francesco Guardi şi cu povestirile personajelor borgesiene. Imaginea şi cuvântul, cuprinse în sunet. Frumos, zic eu, merită încercat!”.*

Alexandru Tomescu şi al său ”*Stradivarius*” au cucerit lumea de multă vreme. Au fascinat mereu publicul român şi nu numai. Angajamentul pe care şi l-a asumat în 2007 atunci când a primit vioara ”*Stradivarius Elder-Voicu*” a fost Acela de a familiariza un număr cât mai mare de români cu sunetul minunatului instrument. Prin turneele sale a demonstrat că ”*muzica clasică este o fereastră spre armonia cu sine şi cu celălalt, o lume deschisă tuturor şi că fiecare merită şansa de a o explora*”. A devenit protagonistul unor evenimente speciale derulate în spaţii neconvenţionale în scopuri caritabile: a cântat pe ”*Stradivarius”* într-o staţie de metrou, într-o pădure, dar şi în faţa unei case în ruine, a cântat cu scopul adunării de fonduri pentru Asociaţia Nevăzătorilor din România sau pentru copiii cu deficienţe de auz. Alexandru Tomescu se numără printre primii artişti care şi-a asumat misiunea de a purta mesajul muzicii clasice în oraşe în care nu există filarmonici. A susţinut recitaluri şi concerte în Europa şi în întreaga lume, Théâtre des Champs Elysées (Paris), Carnegie Hall (New York) sau Metropolitan Arts Centre (Tokio) fiind doar câteva dintre cele mai importante scene ale lumii unde Alexandru Tomescu a concertat sub bagheta unor mari maeştri precum Valery Gergiev, Kurt Masur sau Christoph Eschenbach.

Faptul că a fost primul eveniment de acest gen al anului, dar şi datorită echipei extraordinare, a organizării impecabile, a repertoriului ales şi numelor de excepţie, biletele s-au vândut într-un timp record încă de la sfârşitul anului 2014. Au fost puse scaune suplimentare pentru melomanii care au avut privilegiul să asiste la un astfel de concert a cărui tradiţie va continua la fiecare început de an. (**Foto: George Pruteanu)**

TVR JAZZ AND BLUES

<u>Florian</u> <u>LUNGU</u>

După aproape patru ani în care am realizat împreună cu partenerul meu **Mike Godoroja** un serial de weekend numit **„Unora le place”** (emisiuni săptămânale difuzate pe **TVR 2** din anul 2009, gândite ca show-uri/ serate culturale propunând dezbateri cu invitaţi de notorietate asupra unor varii domenii de referinţă şi raportându-se prin întruchipări muzicale live la compartimentele „jazz”, „blues” şi nu numai), au urmat, spre regretul nostru şi al melomanilor, doi ani de întrerupere. Toate eforturile de a reinclude în grilele postului public de televiziune un număr de minute dedicate periodic ***jazz-ului*** şi ***blues-ului*** s-au lovit de un zid de indiferenţă din partea conducerii SRTV. De abia în toamna anului trecut, noul manageriat reprezentat de scriitorul şi omul de cultură **Stelian Tănase** a apreciat că ar fi efectiv legitimă prezenţa pe micul ecran a unei emisiuni de profil menită să reflecte realităţile unor genuri muzicale culte (sau mai corect spus ***non-comerciale***) care, deşi considerate „de nişă”, îşi află locul lor bine delimitat în peisajul artistic autohton. Ne referim la nenumăratele recitaluri, concerte, festivaluri de gen, la activitatea cluburilor din multe oraşe ale ţării, la cele peste 35 de volume publicate la noi după anul 2000, la numeroasele discuri editate, la clasele/ specializările/ modulele de jazz existente în învăţământul superior muzical din Bucureşti, Cluj, Iaşi, Timişoara şi chiar şi în învăţământul preuniversitar, la sutele de minute muzicale difuzate în principal de Societatea Română de Radiodifuziune...

În condiţiile în care funcţionează posturi private ce cultivă asiduu doar manele 24 de ore din 24, este logic să estimăm că, prin contrast, a nu exista ***nici măcar o emisiune de televiziune*** dedicată jazz-ului şi blues-ului pe întreaga reţea a micilor ecrane, ţine de domeniul incredibilului, al aberaţiei. Dacă în cazul televiziunilor comerciale lipsa unor atare emisiuni se mai poate justifica prin nivelul mai scăzut al audienţei, la televiziunea publică nu rating-ul ar trebui să primeze ca argument ci necesare comandamente culturale!

Cum spuneam, din toamna lui 2014, a fost acceptată propunerea unei emisiuni numită **„Noapte indigo”**, de jazz şi blues realizată într-o nouă formulă: cele 48 de minute disponibile au fost împărţite frăţeşte în două episoade egale ca durată, juxtapuse, primul numit „Să fie într-un JAZZ bun” (**Florian Lungu**) iar cel de al doilea, „Blues Made in Romania” (**Mike Godoroja**). Difuzarea pe TVR 2, miercurea de la ora 23,00, a început la 15 octombrie şi a cuprins zece ediţii săptămînale succesive.

Florian Lungu și Mike Godoroja

În ***secţiunea de jazz*** s-au perindat nume sonore ale genului în ipostaze de muzicieni practicanţi şi / sau de interlocutori, plus comentatori invitaţi. Iată cîţiva dintre aceştia: **Petrică Andrei** şi al său Trio, **Marius Popp**, **Daniela Nicolae**, **Nicolas Simion** în fruntea propriului Quartet de componenţă internaţională, grupul **„Jazzappella”**, din contextul acestui grup – **Zoltan Andras**, **Ana-Cristina Leonte** (cântăreţi şi deopotrivă parteneri de discuţie), **Mircea Tiberian**, **Sorin Zlat** – lider al formulelor de Trio şi de Quartet, Duo-ul reunindu-i pe „bossanoviştii” **Gabriela Costa** şi **Alex Man**, producătorul de discuri **Romulus Arhire**, grupul **„Nadia Trohin & Friends”**, şeful de club **Dan Hornoiu**, grupul constănţean **„Balkanamera”**, **Lilian Zamfiroiu** – preşedintele **Institutului Cultural Român**, **Alex Pădureanu** împreună cu Trio-ul său,

solistul de romanţe **Aurel Pădureanu**, **„Emil Bîzgă Trio”**, din nou **Mircea Tiberian** şi **Ana-Cristina Leonte**, de astă dată şi ca duo interpretativ.

În ***secţiunea de blues*** ne-am bucurat de participarea unora dintre exponenţii cei mai pregnanţi ai genului în context autohton, precum ghitaristul/ vocalist/ lider **Rareş Totu** şi companionii săi, ghitaristul/ vocalist **Hanno Höfer**, lider al grupului **„Nightlosers”**, ghitaristul / vocalist **A. G. Weinberger**, Trio-ul ghitaristul şi vocalistului **George Baicea**, fiecare dintre cei citaţi apărând ca interpreţi şi convivi în câte două ediţii consecutive, poeţii **Dan Mircea Cipariu** şi **Florin Iaru** ca prezentatori sui generis ai unor secvenţe înregistrate cu **„Mike Godoroja & The Blue Spirit”**, amfitrionul însuşi recomandat drept activ comper, ofertant de secvenţe discografice şi entertainer în scurte dialoguri muzicale cu invitaţii săi. A adus cu sine „pete de culoare”, la propriu şi la figurat, graficianul **Codrin Cârdu**. Fiindcă emisiunile **„Noapte Indigo”** au fost adresate nu doar unor cercuri restrânse de iniţiaţi, ci au vizat atragerea de mai largi rânduri ale melomanilor, s-a intenţionat ocolirea cu bună ştiinţă a preţiozităţilor de limbaj şi a termenilor muzicologici de strictă specialitate, preferându-se exprimările verbale simple, directe, deţinătoare ale unei cantităţi semnificative de informaţii utile.

În aceeaşi intenţie de accesibilizare a comunicării, de captare a unui sporit interes din partea telespectatorilor, cei doi realizatori / co-prezentatori însoţiţi în demersul lor de **Marina Constantinescu**, apreciată comentatoare de artă teatrală, autoare a inspiratelor emisiuni numite „Nocturne”, au imaginat anume pentru seara zilei de 26 decembrie 2014, o emisiune de divertisment cultural şi muzică de calitate din care nu au lipsit colindele de Crăciun, emisiune 100% live intitulată **„Vă rugăm să aveţi o viaţă frumoasă”** (conceptul fiind semnat de **Mike Godoroja**), în durată extinsă, de o sută de minute, difuzată cu începere de la ora 20,00. Avînd ca gazdă de prestigiu **Big band-ul Radio** dirijat de **Ionel Tudor** (**TVR 2** a apelat cu acest prilej la un oportun parteneriat artistic cu **Centrul Cultural Media** de la **Radio România** şi cu **Direcţia Orchestrele şi Corurile Radio**), menţionata ediţie specială a beneficiat de contribuţiile unei întregi pleiade de interpreţi notorii aparţinând compartimentelor ***blues***, ***jazz***, ***rock***, între care **A. G. Weinberger**, **Nadia Trohin**, **Hanno Höfer** şi **„Nightlosers”**, **„Marius Mihalache Back To Swing”**, grupul vocal **„Jazzappella”**, grupul **„Song”** condus de **Daniel Jinga**, **Cristi Minculescu** şi **Rareş Totu** şi desigur, **„Mike Godoroja & and The Blue Spirit”**. Lor li s-a adăugat tandemul de comici muzicali **Radu Gheorghe** şi **Mihai Bisericanu**. Nelipsit – graficianul **Codrin Cârdu**. Şi-a marcat aportul sine qua non la reuşita emisiunii (vizionată de un important număr de telespectatori!), echipa de profesionişti a **SRTV** cu care cei doi realizatori conlucrează permanent, reunindu-i între alţii pe directorul de imagine **Emil Stan**, regizorii muzicali **Liana** şi **Liviu Elekeş**, regizorul de emisie **Dragoş Caloianu**, organizatoarea de producţie **Ioana Stan**, producătorul **Cătălin Heson**. Ritmul alert al montajului video-audio, ideea binevenită a insertului unor selecţiuni din emisiunile **„Noapte Indigo”**, calitatea cadrului scenografic şi al luminilor din platou – iată argumente venind să confere un plus de fluenţă, de expresivitate şi diversificare derulării emisiunii.

În lunile ianuarie şi februarie ale anului 2015, ediţiile **„Noapte Indigo”** au fost reluate, în aşteptarea deciziilor ce vor fi transpuse în concret pe micul ecran din martie, odată cu lansarea grilei de primăvară...

Vasile Mardare: “Anii cei mai frumoși”

A început să deprindă tainele chitarei încă de la cinci ani, de la fratele său, obținând apoi premii la concursurile școlare din Botoșani. Ulterior, devine un pion important al folk-ului din Reșița, alături de Dinu Olărașu și Cristian Buică,

înființând și grupul Pro Folk la Sibiu. Este cooptat în cenaclul “Totuși iubirea” și se mută la Timișoara, lansând câteva discuri bine primite.

Şi acest ultim album îi certifică calităţile multiple de solist vocal, instrumentist, autor de muzică şi versuri, pe linia unui folk bine construit, de tip “clasic”, cu nostalgice reverberaţii sonore şi poetice.

Mircea Romcescu ne răspunde

Motto: *Să nu dai niciodată falsitatea, nesinceritatea, semenilor tăi.*

Cum vezi starea muzicii româneşti actuale - uşoară, pop, dance, etc?

Starea muzicii uşoare/ pop/dance româneşti este cea a copilului abandonat de părinţii săi, rămas singur, confuz şi apatic, cu sentimentul că e „greşit", fiindcă lumea nu-l vrea, nu-l iubeşte... Dacă până şi la RRA procentul de muzică românească a ajuns la 10-15%, nu cred că mai e nimic de comentat.

Difuzarea muzicii româneşti la radio/ TV este cu-adevărat sublimă, dar lipseşte (aproape) cu desăvârşire! În momentul când primul artist a plătit pentru a fi difuzat la radio sau invitat la TV (şi ştiu că este aşa, „de la prima mână"), atunci totul s-a distorsionat iremediabil: de ce să mai cheme producătorii radio/ TV un artist valoros, care nu numai că nu va plăti, dar va cere el să fie plătit – aşa cum e normal oriunde în lume – dacă pot să cheme un „no-name" care va veni cu bani de-acasă (de la „sponsorul" cu 30 de ani mai „copt") şi le va şi lauda emisiunea şi pe realizatori până la cer şi înapoi!?

De ce compozitorii importanţi ocolesc concursurile de creaţie gen Eurovision?

Eu nu cred ca autorii consacraţi ocolesc concursurile gen Eurovision, eu unul nu o fac, am participat de 4 ori în România şi de 3 ori în Danamarca. Cred mai degrabă că juriile de selecţie a pieselor îşi dau toata silinţa să respingă piesele cu adevărat valoroase, ca să nu le concureze pe

Ce părere ai despre concursurile muzicale TV? Lansează ele cu adevărat noi talente româneşti? Ce ar trebui îmbunătăţit la ele?

Concursurile muzicale TV (Vocea României/ X-Factor etc.) sunt extraordinare pentru artiştii trusturilor respective, pentru juraţii-vedete ai acestora şi aproape deloc pentru noile talente. Remarca d-lui H. Brenciu dintr-un interviu, referitoare la solicitarea de a veni ca jurat la „Vocea..." este edificatoare: „Când m-a sunat Mona Segal (producătorul show-ului) şi m-a chemat în juriu, am ştiut că viaţa mea se va schimba total!" Referitor la participanţi, încercaţi să va amintiţi numele câştigătorilor de la X-Factor sau Vocea... Destul de greu, nu? Unde sunt albumele lor, turneele lor prin ţară, afişele doar cu numele lor etc. S-ar îmbunătăţi dacă accentul s-ar pune mai mult pe ei şi mai puţin pe vedetele trusturilor media.

Cum se prezintă difuzarea muzicii uşoare româneşti, la radio, TV, pe discuri?

celelalte care trebuie neapărat sa fie admise, că doar sunt scrise de prietenii sau colaboratorii lor de la casa de discuri/ producţie. Am exemple notorii, recente, în acest sens!

Ce ar trebui să întreprindă UCMR, cu prestigiul său, pentru a reda muzicii uşoare româneşti demnitatea meritată?

UCMR ar trebui să urce pe baricade şi să se ia la trântă cu toate instituţiile de resort: Ministerul Culturii, Comisia de Cultură din Parlament, TVR, SRR, CNA. Retineţi: nimic nu s-a obţinut în lume fără luptă! - nici drepturile femeilor (vot, egalitate de drepturi), nici ale elevilor/ studenţilor, nici ale minorităţilor (de toate felurile)! Dacă UCMR va rămâne pasivă, inertă, cei din mass-media îşi vor face de cap în continuare, iar noi vom avea tot 90% muzică străină la RRA !

Mergi în jurii la festivaluri? Care crezi că e rolul lor? Câteva dintre ele („George Grigoriu" - Brăila, „Dan Spătaru" - Medgidia, Amara) sunt televizate în direct, organizate profesionist, cu participare internaţională, preluând cu

succes rolul defunctelor Mamaia şi "Cerbul de aur".

Aş merge la festivaluri importante în juriu, dacă aş fi solicitat, dar se pare că faptul că sunt membru UCMR din oct. 1980 şi DJBFA (instituţia omonimă din Danemarca) din martie 1989, este mai degrabă un handicap decât o competenţă profesională! Gurile rele spun că de fapt motivul e altul: cică mă ştie lumea drept intransigent şi ne-manipulabil, şi nu mă cheamă de teamă să nu le aflu/ stric aranjamentele... Ce cârcotaşi! În orice caz, se pare că la noi până şi pentru a fi membru de juriu trebuie să faci parte dintr-un „grup de interese"! Eu nu fac... Apropo de festivaluri gen Brăila/ Medgidia, tare m-aş bucura dacă şi italienii sau elveţienii sau spaniolii ar face astfel de concursuri în care să meargă români talentaţi şi să se întoarcă în ţară cu câte un autoturism de 20.000 de euro, sau cu premii substanţiale. Chiar Titus Andrei recunoştea acum câteva luni, la RRA, ca în ultimii 3-4 ani numai străinii au obţinut premiile importante, în timp ce românii au trebuit să se mulţumească doar cu menţiuni... Oare cum s-or fi simţit, după ce au mai şi plătit taxa de participare...

Care crezi că a fost cauza dispariţiei manifestărilor amintite?

Festivalurile Mamaia şi Cerbul de Aur s-au „stins" fiindcă organizatorii n-au dorit să le întinerească. Mi-aduc aminte că, prin 2010-2011, îmi povestea Ştefan Naftanailă cum a încercat să discute cu organizatorii Mamaiei şi le-a propus chiar să îi consilieze gratuit – el fiind un adevărat expert în Festivalul Sanremo – ca să aducă Mamaia la nivelul celui italian, însă nimeni nu a fost de acord să se renunţe la obiceiul de a-i obliga pe tinerii de la Interpretare să cânte numai piese vechi, prăfuite... La Sanremo se lansează numai piese noi, aşa cum era şi la Mamaia pe vremuri – doar de-acolo s-a inspirat – însă compozitorii de la noi, care nu pot ţine pasul cu vremurile, au insistat mereu ca tinerii interpreţi să cânte melodiile lor, fiindcă, aşa cum mi s-a destăinuit un coleg de generaţie, „dacă nu-i punem să ne cânte piesele la aceste festivaluri, unde suntem şi noi în juriu, atunci nu le mai cântă niciodată"! No comment...

Proiectele personale pentru perioada următoare?

Proiectele mele muzicale se leagă de revenirea trupei mele - Academica - în prim-planul genului rock/ pop-rock, printr-un nou album - după 40 de ani de la înfiinţare! Cu siguranţă vom face totul în regie proprie, fiindcă tot „ce face omul cu mână lui e bun-făcut". Piesele sunt gata, inclusiv single-ul de „come-back", acum trebuie să ne ocupăm de ceea ce nu ne-a plăcut niciodată: strategie, management, promovare, etc... Fără asta nu se poate, astăzi! În rest, am pregătit piese pentru Eurovision, dar şi pentru alte festivaluri, acum aştept să... apară! (**Red.**)

Revelionul artiştilor

Dan CHIRIAC

Am semnalat în paginile noastre eforturile pe care le face asociaţia Ro Art din Bruxelles (prezidată de solista Mihaela Mona Trifu) de a aduce artişti români în faţa spectatorilor belgieni. În paralel, are şi o originală iniţiativă bucureşteană: a organizat pentru al treilea an Revelionul

Revelionul Artiştilor

SÂMBĂTĂ, 10 IANUARIE, BERĂRIA H ÎN COLABORARE CU ROART ASBL (BELGIA) V-A PREGĂTIT REVELIONUL ARTIŞTILOR ÎN ORAŞUL CU CHEF DE VIAŢĂ! MIRCEA VINTILĂ, DAN ILIESCU, ROCK UNPLUGGED, PROCONSUL (ACUSTIC) ŞI MULŢI ALŢI ARTIŞTI ÎNDRĂGIŢI TE AŞTEAPTĂ PE SCENA H!

MIRCEA VINTILĂ
MARIUS BATU
IOAN GYURI PASCU
TEO BOAR
VLADY CNEJEVICI
PROCONSUL (ACUSTIC)
ROCK-UNPLUGGED:
EUGEN MIHĂIESCU (KRYPTON)
PAUL RADU (ANTRACT)
COSTI SANDU (VOLTAJ 1991)
BAROCK GROUP
DAN ILIESCU (TIMPURI NOI)
MARIAN NICULAE
PHENOMENON
JUL BALDOVIN
PETRESCU MARCIAN
MIHAI IMBARUS (BEGIA)
MIHAELA TRIFU (BELGIA)
MARIAN FILIP
ANASTASIA SURU
CORNEL BUCSA (GERMANIA)
DUMI DUMITRACHE 'S BAND &
NICOLETA
ALEX CERY
GABRIEL MANEA
NAVI
ANDREI MANEA
AUREL MOGA
ALEXANDRU CUCU
ANDREEA CLAUDIA IONIŢĂ

Şi multe alte surprize muzicale

Artiştilor, de data aceasta de o mai mare amploare, cu afiş bogat, cu un bilet simbolic (10 lei), au fost prezenţi peste 1500 de spectatori.

Au urcat pe scenă: Mircea Vintilă, Marius Baţu, Ioan Gyuri Pascu, Teo Boar, Vlady Cnejevici, Proconsul (acustic), Rock-Unplugged: Eugen Mihăescu (Krypton) - Paul Radu (Antract) - Costi Sandu (Voltaj 1991), Barock Group, Dan

Dan Iliescu

Iliescu (Timpuri Noi), Marian Niculae, PhenomenOn, Jul Baldovin, Marcian Petrescu, Mihai Imbarus (Belgia), Mihaela Trifu (Belgia), Marian Filip, Anastasia Suru, Cornel Bucşa (Germania), Dumi Dumitrache's Band & Nicoleta, Alex Cery, Gabriel Manea, Navi, Andrei Manea, Aurel Moga, Alexandru Cucu, Andreea Claudia Ioniţă – toţi evoluând fără onorariu. Prezentator - Gabi Jugaru (care a şi cântat câteva piese).

O idee frumoasă, excelent finalizată.

Beatles: legenda continuă!

Octavian URSULESCU

Nu credeam că o vom mai face, dar e cazul să lăudăm TVR pentru difuzarea excepţionalului film-concert-document “Let It Be Beatles – Noaptea care

a schimbat America” (“The Beatles: The Night That Changed America – A Grammy Salute”). Este vorba de evenimentul special desfăşurat după decernarea premiilor Grammy, când câţiva valoroşi muzicieni contemporani au fost alături de supravieţuitorii legendarei formaţii, Sir Paul McCartney şi Ringo Starr (în ce formă fizică extraordinară se prezintă cei doi, îndeosebi micuţul baterist!), într-un concert reactualizând o parte din zestrea muzicală unică lăsată nouă de cei “patru fabuloşi” din Liverpool. Evenimentul a fost ocazionat de împlinirea a 5 decenii de la “invadarea” Americii de către cei patru britanici geniali, mai precis de la prima lor apariţie în SUA, pe 9 februarie 1964, în spectacolul TV “The Ed Sullivan Show”. Concertul omagial a fost filmat pe 27 ianuarie 2014 la Los Angeles Convention Center’s West Hall, la o zi după cea de-a 56-a ediţie a festivităţii decernării premiilor Grammy. Interesant este faptul că Paul McCartney a avut ezitări dacă să se implice într-un asemenea proiect, gândindu-se că e ca şi cum s-ar omagia pe sine! Din fericire s-a răzgândit, aşa încât timp de mai bine de 2 ore am retrăit pagini de istorie alături de cea mai importanta titulatură de gen, fiindcă într-adevăr fără Beatles nimic n-ar mai fi fost în muzica pop aşa cum este azi. Am revăzut filmările originale din 1964, evident live, precum şi un interviu cu Paul şi Ringo luat de David Letterman, vedeta TV de azi, chiar în Studio 50, la Ed Sullivan Theater, unde ele au fost realizate, atunci, în faţa unui public (în majoritate feminin) isterizat la modul propriu. Puţini ştiu însă, aşa cum scria John Malone, că Alan Livingstone, preşedintele Capitol Records, casa de discuri care îi promova pe Beatles, afirma înainte de debarcarea celor patru pe pământ American: “Nu credem că vor reuşi pe această piaţă muzicală…”! Boss-ului de la Capitol îi plăcea muzica Beatles, dar era convins că tunsoarea cu breton şi “curăţelele” lor costume negre nu vor prinde in SUA. Profeţia lui (datorită încasărilor uriaşe a fost primul care s-a bucurat că se înşelase!) s-a dovedit total neinspirată: din momentul când au ajuns pe aeroportul Kennedy, pe 7 februarie 1964, a avut loc o isterie generală! Mai mult, adolescentele venite

în număr mare (alte câteva sute rămăseseră înafara studioului) la Ed Sullivan Show ţipau atât de tare încât abia se mai auzea muzica, fapt rememorat cu umor de Paul şi Ringo. Primul concert Beatles în America a avut loc pe 12 februarie 1964, la faimoasa Carnegie Hall, provocând o adevărată revoluţie pe strada 57 din New York, fiind punctul de plecare al unui fenomen nemaiîntâlnit în muzică. Cum singurul album aflat pe piaţă în acel moment era "Meet the Beatles", Capitol s-a grăbit să lanseze toate înregistrările anterioare, ajungându-se ca în prima săptămână a lunii aprilie 1964 grupul să ocupe primele 5 locuri din America's Top 10 cu, în ordine, "Can't Buy Me Love", "Twist and Shout", "She Loves You", "I Want to Hold Your Hand" (lansat în ianuarie) şi "Please Please Me"! În săptămâna următoare aveau nu mai puţin de 14 titluri în clasamentul Hot 100, performanţă neatinsă de nimeni până atunci, dar nici după. În august Beatles s-a întors în SUA pentru un turneu triumfal de 36 de zile, cu un prim concert la San Francisco.

Omagiul unor artişti de primă mărime de astăzi s-a concretizat în interpretarea originală a unor piese clasice Beatles. Este vorba de "All My Loving", "Ticket to Ride" (Maroon 5), "We Can Work It Out" (Stevie Wonder), "Something" (Jeff Lynne, Joe Walsh şi Dhani Harrison, fiul autorului piesei, regretatul George Harrison), "In My Life" (Ed Sheeran), "Don't Let me Down" (John Mayer, Keith Urban), "Yesterday" (Katy Perry), "Revolution" (Imagine Dragons), "Hey Bulldog" (Dave Grohl, Jeff Lynne), "The Fool on the Hill" (Eurythmics), "Let It Be" (John Legend, Alicia Keys), "Here

Paul McCartney, Ringo Starr

Comes the Sun" (Brad Paisley, Pharrell Williams), "While My Guitar Gently Weeps" (Gary Clark Jr., Dave Grohl, Joe Walsh). Delirul a fost total in momentul când pe scenă a urcat, alergând ca un adolescent, Ringo Starr, admirat din primul rând de soţia sa, actriţa Barbara Bach; el a cântat melodiile "Matchbox", "Boys" şi "Yellow Submarine", după care i-a făcut loc, pentru un recital consistent (se ştie că el este foarte activ în plan concertistic) lui Paul McCartney. Acesta a electrizat sala, publicul reluând în cor fiecare cuvânt din "Birthday", "Get Back", "I Saw Her Standing There", "Magical Mystery Tour" (ultima piesă neinclusă însă în film). Evident, apoteoza a fost atinsă cu cei doi umâr lângă umăr, ca în vremurile bune, chiar fără John Lennon şi George Harrison alături, dar privindu-i afectuos din Ceruri, şi interpretând "With A Little Help From My Friends", "Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band" (îmi aduc aminte că m-am dus împreună cu fratele meu tocmai în Polonia in 1968 pentru a vedea filmul!) şi "Hey Jude" alături de toată trupa "all-star" participantă la spectacol. Ce magie, ce încântare, ce muzică adevărată! În orchestră l-am zărit pe chitaristul Peter Frampton, la rându-i vedetă cândva, iar în primul rând pe Tom Hanks, Olivia Harrison, Sean Lennon şi, oroare, pe Yoko Ono, agitându-se în toate felurile, dizgraţios, pentru a atrage atenţia, dar nimeni nu poate uita influenţa nefastă pe care a avut-o asupra lui John Lennon "văduva neagră" care a distrus de fapt Beatles! Momentele din spectacol au fost prezentate de LL Cool J, Johnny Depp, Eris Idle, Kate Beckinsale, Anna Kendrick, Jeff Bridges, Sean Penn.

Pentru a-şi mai spăla din numeroasele păcate, am sugera TVR să reia de câteva ori acest document unic, despre "noaptea care a schimbat America", dar mai ales care a schimbat ireversibil muzica pop sau, cum i se spunea cândva, "beat". Fiindcă după Elvis Presley, Beatles a fost al doilea fenomen care a zguduit piaţa muzicală mondială: cei patru fabuloşi din Liverpool, cum li se spune, au reuşit acest lucru nu numai prin muzică, dar şi prin versurile curajoase, ancorate în realitatea imediată, moderne, avangardiste, suprarealiste.

Rod Stewart - 70

Florin-Silviu URSULESCU

Încet, încet, starurile anilor ‘60 -’70 ne părăsesc sau se apropie de vârste respectabile. Este şi cazul lui Roderick David "Rod", al cincilea copil a familiei Stewart, născut la Londra la 10 ianuarie 1945. Are 62 singles de top în Anglia ("Sailing", "Passion", "Forever Young", "Baby Jane", "Maggie May" şi atâtea altele) şi 6 albume consecutiv pe locul 1, având peste o sută de milioane de discuri vândute.

A cântat pe străzi la muzicuţă în Paris şi Barcelona, a făcut parte din formaţiile Jeff Beck şi Faces (printre altele), a imprimat discuri cu o originală fuziune rock, folk, soul, blues, dominate de vocea sa inconfundabil - răguşită. Revista Billboard îl clasează pe locul 17 în "Hot 100 Top All-Time Artists" iar revista Rolling Stone pe locul 59 în “100 Greatest Singers of all Time”.

A cântat în faţa a 4,2 milioane de spectatori pe plaja Copacabana din Rio (record Guinness Book), a cântat doi ani la Caesar’s Palace în Las Vegas, apoi s-a concentrat pe lansarea albumelor The Great American Songbook, cu cântece celebre din anii ‘30 – ‘40. A editat şi un disc de Crăciun, „Merry Christmas, Baby”, iar în 2013 s-a întors la rock cu albumul „Time”. A cântat şi în România după 1990.

În 2001 a anunţat că o operaţie l-a scăpat de cancerul la tiroidă cu care fusese diagnosticat. Este suporter Glasgow Celtic (tatăl său fiind scoţian) şi pasionat colecţionar de machete de trenuleţe. A primit Brit Award în 1993 şi distincţia CBE (Commander of the Order of the British Empire) in the 2007 la Buckingham Palace, pentru Merite muzicale remarcabile.

Stabilit la Los Angeles din pricina impozitelor, are o avere de 164 de milioane de lire sterline, care va merge la cei 8 copii de la 5 femei. Ar dori să i se scrie pe mormânt “Sunt celebru, scoateți-mă de aici”.

Bucuria cântecului

Genţiana OPREA

Adeseori auzim diverşi organizatori de spectacole sau impresari cum că “nu mai merge nimic, lumea nu mai vine la concerte, e criză” şi multe altele asemenea. Ceva adevăr există, în sensul că “manelizarea” pronunţată a emisiunilor de divertisment de la posturile TV comerciale şi inexistenţa unor programe muzicale de calitate (de fapt, nu există de nici un fel!) la TVR au deformat gustul publicului, derutat evident, nemaiştiind ce e bun şi ce nu. Apoi, dacă vede pe micul ecran aceleaşi şi aceleaşi figuri, iar

Gabriel Dorobanţu

artiştii de vază n-au loc pe niciunde, spectatorul de rând, neavizat, va alege afişele colorate strident şi nu concertele de ţinută. Dar cine să le gândească pe acestea din urmă? Din fericire, mai există promotori inteligenţi, cu gust ales, care ştiu să alcătuiască distribuţii echilibrate, de succes pentru toate gusturile. În această categorie intră, la loc de cinste, cunoscutul promotor Dorin Irimia, care ne-a oferit de curând un regal de bun gust, fără a neglija atractivitatea. Grupul Breeze, condus de Florin Sâia, fondator al formaţiei Mandinga, şi alcătuit din studenţi sau absolvenţi ai UNMB, a deschis “balul” cu un repertoriu rafinat, de sorginte latino-americană (rumba, bossanova), având în Ioana Sâia o solistă vocală cuceritoare. Cei care n-o cunosc cu adevărat pe Miki (Mihaela Marinache, ex-Kpital) au fost poate surprinşi s-o urmărească într-un program impecabil de evergreens româneşti şi străine, acompaniată de cunoscutul pianist de jazz Puiu Pascu, neştiind că Miki a fost de două ori finalistă de top la festivalul de la Mamaia. Evident, ea a oferit şi un recital pe coordonatele dance cunoscute (dar şi cu secvenţe etno), alături de dansatoarele sale. Cum evenimentul s-a chemat “Ianina”, cu trimitere la strămoşii eleni ai promotorului, nu putea lipsi redutabilul tălmăcitor al cântecelor greceşti de la noi, Ionuţ Galani, împreună cu grupul său, Asteria. Un debut la acest nivel a fost cel al fostei eleve a lui Dumitru Lupu, Nelly Cimpoca, în timp ce vedetele serii

Mihai Mărgineanu

au fost indiscutabil doi artişti ce domină, fiecare, segmentul muzical pe care-l reprezintă. Gabriel Dorobanţu a înfiorat şi de această dată publicul, mai

P. Pascu, Miki

ales cel feminin, cu tulburătoarele sale cântece de dragoste, în frunte cu “Gara mică” sau “Să nu vii iar să mă cauţi”, în timp ce Mihai Mărgineanu, cu excelenta sa formaţie orchestrală, ne-a purtat pe aripile refrenelor interbelice, cu umoru-i cunoscut şi talentul actoricesc. Aşadar, un spectacol marca “Boeraşu”, cum este cunoscut Dorin Irimia în show bizz, o nouă lecţie de profesionalism! (Foto: Dan Ivan)

Femina

M. ANTON

ALEXANDRA SHINE. Nume nou în topurile muzicale, Alexandra Shine este una dintre apariţiile cele mai cuceritoare, îmbinând fericit înzestrările vocale cu frumuseţea şi talentul coregrafic. Pe numele real Alexandra Goremichina, artista originară din Republica Moldova s-a dovedit din copilărie o fire artistică, cântând, dansând şi făcând teatru de pantomimă încă de la 7 ani, când debutează scenic. La 16 ani este cooptată în celebrul ansamblu de dans sportiv "Codreanca", în cadrul căruia are ocazia să cucerească numeroase medalii la competiţii mondiale şi europene. Până într-o zi când este nevoită să renunţe la partenerul de dans, zi totuşi fericită, fiindcă primeşte imediat de la renumitul coregraf Teodor Rădulescu oferta de a face parte din binecunoscutul "Balet Teodor", ansamblu reputat în domeniu. Aici are ocazia să studieze noi stiluri de dans, începe să predea şi mai ales să realizeze coregrafii, deoarece maestrul Rădulescu are încredere totală în calităţile ei. A fost o perioadă fericită şi fructuoasă, cu numeroase spectacole în fiecare an la cea mai mare sală din Chişinău, Palatul Naţional, cu participări la toate evenimentele importante şi cu apariţii în show-uri TV. Dar a venit fatidicul an 2009, când Alexandra suferă un grav accident rutier: imobilizată la pat câteva luni, nu mai poate dansa, evident, dar din fericire era studentă la Facultatea de canto – muzică uşoară, aşa încât în 2010 debutează în ipostaza de solistă vocală. Acelaşi Teodor Rădulescu a avut ideea de a alcătui un grup pop feminin, Hot Diamonds, cu mare accent pe show (muzică, voci, mişcare, costume), având-o ca solistă pe Alexandra, debutul având loc în emisiunea "Happy Hour" de la ProTV, moderată de Cătălin Măruţă. Chiar dacă întârziat din cauza accidentului amintit, proiectul inaugurării unei şcoli de dans în Bucureşti a prins până la urmă contur; aşa s-a născut, lângă Piaţa Obor, "Teodor Dance Studio", despre care vom scrie, după care, neobosită, Alexandra nu s-a mulţumit cu postura de profesoară de dans şi s-a lansat sub titulatura Alexandra Shine, cucerind topurile. S-ar putea, văzând fotografiile, să vă întrebaţi de unde o cunoaşteţi: ei bine, şi de la concursul Master Chef, unde a ajuns până pe locul 6, fiindcă Alexandra este şi o maestră a artei culinare! Foarte talentată şi imaginativă, ea colaborează cu un restaurant din Bucureşti, pentru care realizează cine speciale cu tematici diverse (va daţi seamă ce încântare pe clienţi când constată cine le-a conceput rafinatele bucate din farfurii!), având în plan şi un proiect în domeniul alimentaţiei publice. Dansând, semnând coregrafii şi reţete culinare, dar mai ales cântând, Alexandra Shine este o prezenţă tonică, încântătoare. Urmăriţi-o în melodiile sale de succes: "Play the Game", "Just Let It Go", "Catch You", "Dancing Home", "It's Gonna Be Allright" şi vă veţi convinge!

A. Shine

SANDRA N. revine cu o piesă în limba română, "Un străin", după succesul înregistrat alături de Adrian Sînă cu piesele "Boracay", "Angel" şi "I'm Sorry" - adevărate hituri internaţionale, dar şi cu "Liar". Printre succesele Sandrei se număra şi colaborarea cu Marius Nedelcu, "Te joci cu mintea mea".

NICOLE CHERRY a filmat un nou videoclip, pentru piesa "Fata naivă", în regia lui Iulian Moga.

ANNA LESKO, divă retro într-un videoclip alb-negru, produs în studio-urile Fly Records, pentru single-ul "Foc şi scrum".

unde nu a plecat fără un premiu important.

BRIGHI: după ce a impresionat juriul emisiunii concurs "Vocea României", revine în atenţia publicului cu noul single ***"TE JOCI CU FOCUL"***.

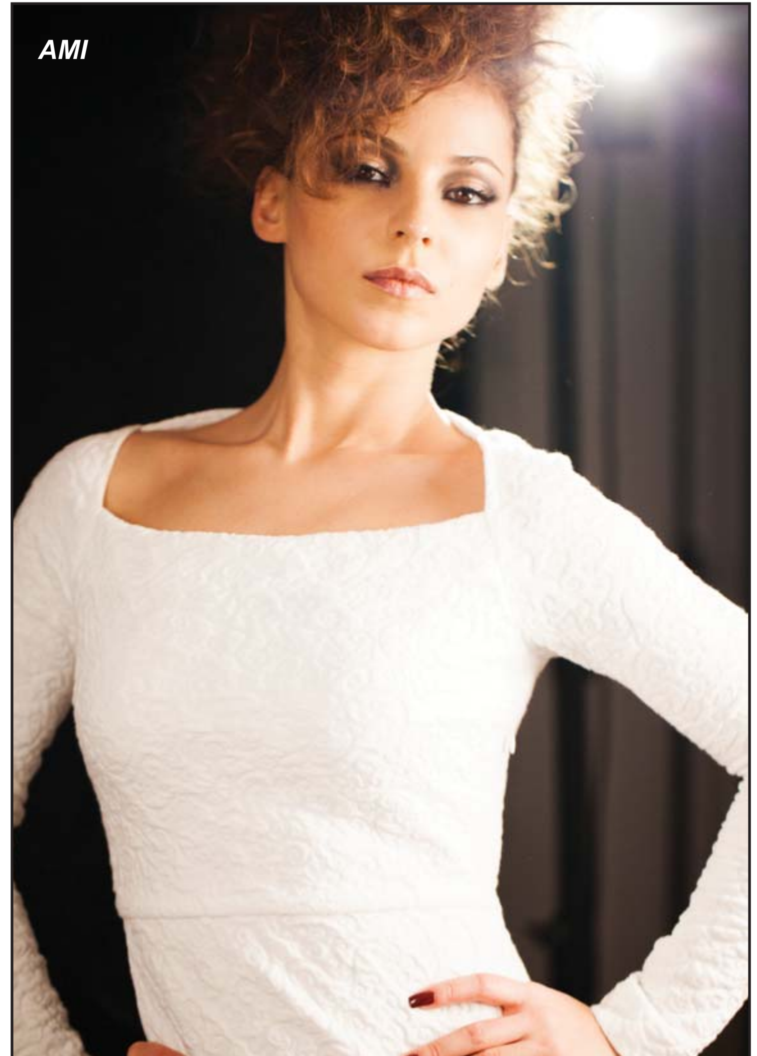
ADRIANA RUSU: cunoscută în urma colaborării cu Tataee de la BUG Mafia, alături de care a cântat piesa „Noi doi", a revenit cu o schimbare de stil şi două single-uri noi: "Arde" şi "Primul pas", urmate de piesa "Moşule". Videoclipul este regizat de Codrin Roibu, iar piesa este compusă de Vanotek, Sorin Seniuc, Mihaela Şeitan şi Anastasia Sandu.

ADDA, artista care a înregistrat succese cu "Îţi arăt că pot" şi "Sunt bine", continuă cu o readaptare pop a melodiei din folclor "Ană, zorile se varsă", pe versurile interpretului Ioan Bocşa, o coproducţie Cat Music-DeMoga Music. "Am ascultat piesa Addei şi am acceptat cu plăcere ideea preluării fragmentului din piesa originală", spune Ioan Bocşa.

BiBi: una dintre revelaţiile muzicale din România, la doar 12 ani, BiBi (Bianca Lixandru) a lansat două videoclipuri, "Radio Song" şi "All my people". Încă de la 6 ani, BiBi a devenit co-prezentatoare la emisiunea de la TVR2 "H…Ora Prichindeilor" şi a continuat să fie prezentă la numeroase festivaluri şi concursuri de muzică de

Bibi

AMI a lansat un videoclip pentru piesa "**Magical**", compusă de Adi Colceru (David Deejay), iar filmările au durat aproape 24 de ore, în regia lui **Mihai Militaru** (Foto: Alexandru Chiţu).

AMI

ALEXANDRA STAN: după succesul internaţional, în peste 20 de ţări, lansează un nou album: „Unlocked" - o colecţie de 15 piese inspirate din viaţa ei, o continuare a albumului de debut, „Saxobeats", conţinând single-urile „Lollipop", „Mr. Saxobeat", „Million" şi „Lemonade". Cu piese pop-dance precum „Dance", „Cherry Pop" şi „Give Me Your Everything" albumul lansat în luna august în Japonia se află încă în topuri în Ţara Soarelui Răsare. Faţă de ediţia lansată în Japonia, noul album conţine 3 piese noi: „Unlocked", "Trumpet Blows" şi "Vanilla Chocolat", un single pe care Alexandra Stan îl cântă în feat. cu Connect-R. În aşteptarea videoclipului oficial, artista a ales să facă un **video-selfie** inedit.

Bucuria Unirii

Cu ocazia Zilei Unirii, soliști ai Operei Comice pentru Copii alături de tinerii muzicieni Matei Bucur Mihăescu (pianist și compozitor) și de Octavian Ioan Pîrlea (violonist) au susţinut în Foaierul Alb un spectacol dedicat Unirii Principatelor. A fost un excelent concert - lecţie pentru copii, dar și pentru părinţi, care a marcat astfel împlinirea a 156 de ani de la Unirea Moldovei cu Ţara Românească. Programul concertului extraordinar a inclus lucrări ale unor mari compozitori precum W. A. Mozart (Serenada din opera ”*Don Giovanni*”, arii din opera ”*Nunta lui Figaro*”), Frederich Chopin (”*Nocturnă”* în do diez minor), Gaetano Donizetti (arie din opera ”*Elixirul Dragostei*”), George Grigoriu (arie din opereta ”*Valurile Dunării*”), Tiberiu Brediceanu (arie din opereta ”*La seceriș*”), Emmerich Kálmán (Csardas din opereta ”*Contesa Maritza*”), Giacomo Meyerbeer (arie din opera ”*Dinorah*”), Ion Ivanovici (”*Valurile Dunării*”).

Soliștii Operei Comice pentru Copii care au evoluat în cadrul evenimentului au fost sopranele Ioana Bitere și Raluca Oprea, baritonul Vicenţiu Ţăranu și tenorul Daniel Filipescu, acompaniaţi la pian de Mădălina Florescu. Pianista Adela Lòrincz l-a acompaniat pe tânărul și talentatul violonist din Brașov, Octavian Ioan Pîrlea, care a interpretat ”*Rondo Capricioso*” de Camille Saint-Saëns. Și, tot la noul pian *”Kawai”* al Operei Comice pentru Copii, inaugurat cu această ocazie, tânărul Matei Bucur Mihăescu a interpretat și o compoziţie a sa, ”*Concertul nr. 1”.* Stagiunea 2015 a Operei Comica pentru Copii a început cu musicalul ”*O noapte furtunoasă*” în regia lui Mircea Diaconu. Anul acesta, Opera Comică pentru Copii pregătește trei noi producţii: musicalul ”*Peter Pan”*, spectacolul de operă ”*Flautul fermecat”* și spectacolul de balet ”*Fetița cu chibrituri*”.

Text și foto:
Oana GEORGESCU

Formaţii

Florin-Silviu URSULESCU

Direcţia 5 . Băieţii de la direcţia 5 și Lidia Buble ne duc în jurul lumii în videoclipul “Forever Love”. Videoclipul este regizat de Dan Petcan, iar piesa este compusă de Marian Ionescu, pe versuri de Raluca Diana David. Cum dragostea este mereu la înălţime, artiștii au urcat deasupra Bucureștiului pentru a filma videoclipul piesei. Single-ul este extras de pe albumul “Rock’n Roll, Baby”, pe care Direcţia 5 l-a lansat pe 31 octombrie la Sala Palatului, în concert, la care invitat special a fost Lidia Buble. Albumul “Rock’n Roll, Baby!” este al 24-lea disc lansat de Direcţia 5 în cei peste 21 de ani de activitate muzicală. La doar 21 de ani, Lidia Buble a intrat în topuri cu single-ul “Noi simţim la fel”, feat-ul cu Adrian Sîna, iar la Romanian Music Awards a primit premiul Best New Act.

Diesel. La scurt timp după părăsirea formaţiei Viţa de Vie, pe care a înfiinţat-o în urmă cu 15 ani, Sorin Dănescu pune bazele formaţiei Diesel cu Alex Lambrino – bass, Alex Georgescu – chitară și Geani Matei - tobe și revine pe piaţa muzicală cu single-ul “Absolvent”, produs în studiourile HaHaHa Production. Cântecul “Absolvent” îi este dedicat lui Florian Pittiș: “*In anii ‘80 eram un oaspete periodic în casa lui și vizionam casete video cu Woodstock. Era o oază de cultură rock în acea vreme*”, a spus

Sorin Dănescu. La scurt timp după debutul oficial, formaţia a înregistrat mai multe piese pentru primul album, apoi a plecat în primul turneu.

byron. Pentru noul serial produs de HBO Europe în România, *Rămâi cu mine*, formaţia byron, sub coordonarea producătorului muzical Adam Balazs, a compus peste zece piese originale, menite să însoţească poveştile prezentate de-a lungul celor 13

byron

episoade. Formaţia *byron*, de rock alternativ, cu componenţa - Dan Byron (voce, chitară acustică, flaut), 6fingers (clape, chitară acustică, voce), Laszlo Demeter (bass) şi Dan Georgescu (tobe) - a compus piese în limba română şi tranziţiile muzicale pentru serial. Pentru piesa de generic, *Melancolic,* a fost realizat şi un videoclip produs de Freealize (Ileana Cecanu). Înregistrările pieselor s-au desfăşurat în studioul Real Sound & Vision, avându-l ca inginer de sunet pe Victor Panfilov.

Proconsul. A lansat un nou single, "Din nou", cântec compus de cei cinci membri ai formaţiei şi ale cărei versuri au fost scrise de **Adina Butar** şi de **Bodo**, solistul formaţiei. "V*rem să readucem în atenţie stilul* ***Proconsul****, pentru că '****Din nou'*** *este o baladă şi noi ne pricepem să compunem balade foarte frumoase*", a spus Dragoş Dincă, chitaristul grupului. Proconsul pregăteşte deja alte două melodii, interpretate cu alţi doi artişti români foarte populari, ce vor fi lansate anul viitor. Formaţia Proconsul a fost înfiinţată în 1999 şi a cunoscut succesul odată cu super hitul "De la ruşi vine ploaia". În 15 ani, trupa a lansat numeroase hituri, printre care "Cerul", "Mi-ai luat inima", "Zbor", "Despre tine" sau "Spune-mi despre noi" şi 10 albume, inclusiv unul de Best of, cu cele mai îndrăgite piese ale lor.

Taxi. La Sala Palatului, Taxi a aniversat 15 ani, împreună cu 4000 de prieteni. Spectacolul a durat 4 ore, fiind urmat de o sesiune de autografe de o oră. „Taxi – 15 ani" a fost un spectacol conceput de Dan Teodorescu, în stilul binecunoscut: autoironie, umor, muzică, invitaţi de marcă. Seara a fost deschisă de fanfara Brass Orchestra, urmată de invitaţii Maia Morgenstern, Emilia Popescu, Dorina Chiriac (împreună cu grupul de copii „Do Re Mi"), Cornelia Tihon, Marius Florea Vizante, Horaţiu Mălăele, Victor Rebengiuc și Corul Naţional de Cameră Madrigal, Vicky Sava, Daria Corbu. Taxi (Mugurel Coman, Cantemir Neacșu, Kerezsi Csongor, Darius Neagu și Dan Teodorescu) a avut un repertoriu de 25 de piese, plus alte 5 la bis.

Kumm. După „Să nu spui nimănui", o nouă piesă şi un nou clip: „One In a Million", piesa prezentă şi pe albumul de studio Kumm - „A Mysterious Place Called Somewhere". Clipul este regizat de Vlad Gliga, avându-l ca director de imagine pe Marius Iacob. Albumul conţine 12 piese şi a fost înregistrat în studiourile StartRec.

Cuantune. Grupul revine cu un nou single - Broke - o fuziune de elemente jazz swing şi soul.

Proconsul

Cruxfader şi Elizabeth sunt cei doi compozitori din spatele Cuantune, avându-i alături în show-urile live pe Andreas Aron (contrabas) şi Alexandru Olteanu (pian). Primul album Cuantune - I Jazz Wanna Be With You - a fost lansat exclusiv în mediul online. Descoperindu-şi pasiunea comună pentru muzică, în special pentru muzica de jazz, Cruxfader şi Elizabeth au pus bazele proiectului Cuantune în primăvara lui 2010.

Pompilia, "cantemirista"

Pe Pompilia Stoian n-am cunoscut-o înainte ca ea să plece din ţară; nici măcar nu trecusem pragul unei redacţii, nu mai vorbesc de contactul cu lumea muzicii uşoare. Apoi, odată cu primele colaborări la radio, în anii '70, auzeam rostit numele ei printre redactorii de acolo (ce amintiri minunate am cu Cornel Chiriac, apoi cu Antoaneta Botez, Ovidiu Dumitru, Ştefan Ionescu, Romeo Chelaru, Emil Conta, Silvia Velicu, Adriana Marian, Liviu Tudor Samoilă, Sergiu Deleanu şi toată floarea cea apusă a marelui, adevăratului post de radio public!), dar fireşte melodiile nu i se difuzau: stabilită fiind în Occident, era interzisă pe post. O mai descopeream pe câte un vinil Electrecord, dar pentru mine era, în acei ani, doar o fostă glorie cu care nu credeam a ajunge a mă întâlni vreodată, mai ales că nu aveam viză pentru Vest.

Iată însă că în urmă cu un deceniu s-a organizat la Sala Palatului marele spectacol "Remember Dan Spătaru", la care a fost invitată de văduva artistului, venind special pentru asta din Germania. Şi cum să nu fie aşa? Fusese foarte bună prietenă cu Dan, debutaseră împreună la Casa studenţilor din Bucureşti... Am fost tare fericit s-o prezint în marele concert (neegalat încă, prin amploarea participării şi afluenţa de public) şi să stau mai mult de vorbă cu ea la emisiunea de la DDTV moderată de simpaticul Cristi Groza, fratele Loredanei. Au mai trecut anii, am ţinut legătura şi m-am bucurat când am putut-o recomanda primarului de la Medgidia, Marian Iordache, şi directorului Daniel Gheorghe pentru festivalul internaţional "Dan Spătaru", unde a oferit un recital excepţional alături de orchestra Ionel Tudor, dovedind că nu şi-a pierdut nimic din forma de altădată. Vine destul de des la Bucureşti, unde "trage" la vărul ei Dan, care o însoţeşte pretutindeni la volanul automobilului său "vintage". Acum trei ani, Pompilia m-a sunat şi m-a invitat s-o însoţesc într-o vizită la marea noastră compozitoare Camelia Dăscălescu, care-i fusese profesoară. Au fost ore fabuloase la această mare doamnă a cântecului, neschimbată parcă, deşi avea 90 de ani! Poveşti, amintiri, lacrimi, emoţii, promisiunea de a scrie cândva o carte despre dânsa (mi-o voi respecta vreodată?), ce mai, una din acele întâlniri pe care aş vrea să le am cât mai des, racordate la legenda muzicii uşoare româneşti.

La plecare, în drumul către casă, Pompilia Stoian mi-a vorbit mândră de fiica sa, comentator de tenis la un mare canal specializat din SUA şi, la un moment dat, pe Şos. Ştefan cel Mare, în dreptul spitalului Colentina, îmi spune cu nostalgie: "În spatele acestui bloc, pe str. Educaţiei, am locuit eu, acum casa nu mai este...". "Păi în acest bloc locuieşte azi fratele meu Florin-Silviu, iar la capătul celălalt strada Educaţiei "dă" în strada mea, incredibil!" - îi spun eu, pentru ca în clipa următoare, aflând că a copilărit în aceeaşi "mahala" cu mine, s-o întreb unde a făcut liceul. Aici s-a declanşat nebunia, aflând că a fost tot la Liceul nr. 11 "Dimitrie Cantemir", unde am petrecut ani atât de frumoşi, ca premiant, olimpic la matematică şi căpitan al echipei de baschet (ce dor mi-e de colegii mei!). Chiar dacă ne despărţeau nişte ani, am avut mulţi dascăli comuni, pe care i-am evocat cu tandreţe cu Pompilia, oprind maşina în colţ la Lizeanu: minunatul profesor de sport, antrenorul meu la baschet, Enric Klosowski, apoi Şerbănescu, de fizică ("Fonfi"), Dragomirescu, de română ("Escrocul", de ce oare fusese poreclit aşa? Edita revista liceului, unde am publicat o groază de poezii), Manolescu şi poetul Emil Giurgiuca (română), Doroftei ("Sticluţă") şi Poenaru (sport), Petricu, Nuţu (ştiinţele naturii), Ion Fălculete (muzică), Angheluţă (latină), Marinescu (rusă), Iozefina Cernica (profesoara mea de matematică, o femeie excepţională, care m-a inclus în volumul "Profesori şi elevi matematicieni ai Liceului "D. Cantemir"), pentru a ajunge, inevitabil, la muzică. Ei bine, amândoi îndrăgisem muzica graţie pasionatului dascăl Anton Scornea, o persoană considerată de unii excentrică (ce mă mai chinuia cu participarea la cor!), dar care ulterior a ajuns preşedintele Sindicatului profesorilor de muzică; atunci trăia încă, peste a murit de curând, la 100 de ani!! Ca la un semnal, eu şi Pompilia ne-am împletit glasurile, cântând imnul Liceului "Cantemir", compus de Scornea pe versurile profesorului de franceză

Beliş: "Cantemir este numele şcolii / Ai cărei elevi suntem noi / Sus fruntea că ştim să fim solii / Progresului, vremilor noi!". Trecuseră decenii de la absolvire, dar el tot rezona în inimile şi în memoria noastră...

Te salut, cantemiristo!

Frumoasa verişoară

Cât este de greu să porţi povara unui nume faimos! Dar Doina Spătaru şi-a construit succesul şi notorietatea exclusiv prin forţe proprii – din contră, numele Spătaru a dezavantajat-o, de multe ori necunoscătorii recurgând la comparaţii cu vărul ei Dan, devenit deja un idol al publicului. Interesant este faptul că Dan a reprezentat România la prima ediţie a "Cerbului de aur", în 1968, fără a intra în palmares, pe când Doina a cucerit o menţiune la o ediţie ulterioară!

Doina, interpretă frumoasă şi delicată, s-a impus prin tălmăcirea emoţionantă a unor cântece "de text", vibrante, copleşitoare, între care compoziţiile lui Alexandru Mandy, un poet al cântecului. S-a numărat printre primii câştigători ai concursului "Steaua fără nume" de la TVR, care lansa într-adevăr cântăreţi cu personalitate, nu imitatori talentaţi, precum competiţiile de azi. A fost mereu o fiinţă discretă, care s-a ţinut departe de "lumea dezlănţuită", dar, paradoxal, cele două uriaşe drame din viaţa sa au spulberat această viaţă tihnită, retrasă, două tragedii petrecute în condiţii similare. Este vorba de moartea soţului, actorul Boris Olinescu, care locuia în blocul unde mergeam adesea la prietenul şi colegul meu de la Radio, Emil Conta (nepotul marelui dirijor Iosif Conta), în prezent un apreciat regizor muzical în Germania.

Fiind înainte de 1989, mass-media n-au răscolit durerea din inima Doinei, în schimb la moartea delicatei Mălina Olinescu, fiica sa, a fost asediată, încolţită, neavând timp nici să-şi şteargă lacrimile... O cunoscusem bine pe Mălina, am prezentat câteva evenimente unde ea a evoluat alături de orchestra lui Călin Geambaşu, aşa încât am răspuns cu drag invitaţiei acestuia, atunci când a organizat un spectacol omagial la Teatrul de revistă "C. Tănase" (unde Mălina jucase în musical-ul lui Marius Ţeicu şi Octavian Sava, "Nota zero la purtare", alături de Adrian Enache şi Aurelian Temişan). Au venit atunci mulţi dintre foştii săi colegi de la "Şcoala vedetelor", în frunte cu regretatul creator al acestui fenomen, Titus Munteanu, iar Doina a cântat, cu glas tremurat, una din melodiile preferate ale Mălinei, din banda sonoră a unei telenovele...

Numai o femeie puternică putea rezista unor asemenea lovituri ale sorţii, iar Doina Spătaru s-a dovedit a fi un asemenea om, revenind cu durere în suflet, dar cu zâmbetul pe buze, pe scenă. De 30 de ani este vedeta excepţionalei orchestre conduse de Petre Geambaşu, cu care a colindat lumea şi alături de care a strălucit şi în cadrul concertului de la Sala Palatului prin care artistul şi-a sărbătorit cei 70 de ani, pe care nu-i arată nicidecum. De altfel, Doina Spătaru a fost colegă cu Petre Geambaşu la fostul teatru "Ion Vasilescu", unde mai cântau Dorina Drăghici, Cornel Constantiniu, Lucky Marinescu, Dorin Anastasiu, Ion Ulmeanu, Rodica Paliu.

Despre toate astea am avut ocazia să povestim pe larg acum câţiva ani, în drum către Festivalul internaţional "Dan Spătaru" de la Medgidia, unde eram invitaţi de primarul Marian Iordache şi de directorul de festival Daniel Gheorghe. În maşină eram eu, Sida Spătaru, văduva lui Dan, şi Doina, care urma să susţină un recital. Îmi pare rău acum că n-am înregistrat cele povestite pe parcursul celor câteva ore, putea ieşi o adevărată carte! Dar o altă carte ne aştepta la Medgidia, fiind vorba de "Dan Spătaru, regele aplauzelor", apărută (din păcate cu foarte multe greşeli) la Editura Militară (vorba ceea, "Trecea fanfara militară"!), la lansare fiind şi sora artistului, Anca Nicola, căreia toată lumea îi spune "Puica" (respectată profesoară de română în oraş), şi vărul său Doru (câte achiziţii "interzise" am făcut eu de la magazinul "Bucur Obor", înainte de 1989, pe când el era şef acolo!)... Luaţi această carte şi veţi fi impresionaţi de admiraţia sinceră, de respectul copleşitor cu care Doina Spătaru vorbeşte despre vărul ei mai mare, pe care în copilărie se ducea să-l vadă pe ascuns la spectacole! Acum e rândul nostru s-o aplaudăm în picioare pe ea la Sala Palatului, cântând în duet cu Petre Geambaşu "Tu t'en vas", marele şlagăr al lui Alain Barriere...

Pagini de
Octavian URSULESCU

Elena Zlatov

Paula DOBOŞ

Premiul revistei "Actualitatea Muzicală" a fost acordat la cea mai recentă ediţie, a IX-a, a Festivalului internaţional de muzică uşoară "Dan Spătaru" de la Medgidia tinerei de 17 ani Elena Marinela Zlatov, o autentică speranţă a cântecului. Este elevă în clasa a X-a la Liceul teoretic "Nicolae Bălcescu" din Medgidia sa natală şi se mândreşte cu un palmares impresionant: 63 de premii şi 146 de diplome! Explicaţia trebuie căutată atât în înzestrările sale vocale şi scenice, cât şi în precocitate: a apărut pentru prima dată pe o scenă la 4 ani, iar la 7 cucerea primul său premiu I, la Cumpăna! Dacă tot am amintit de salba de distincţii, care nu mai au loc pe pereţii camerei sale, iată şi câteva din localităţile în care juriile au recompensat-o cu premii la competiţii muzicale naţionale: Constanţa, Buşteni, Costineşti, Lumina, Cernavodă, Bacău, Babadag, Hârşova, Focşani, Techirghiol, Galaţi, Ploieşti, Buzău, premiul acordat de revista noastră anul trecut fiind indiscutabil cel mai strălucitor, mai "cu greutate", el fiind dobândit şi într-o puternică înfruntare internaţională. Iniţial, Elena Zlatov a cântat muzică populară, absolvind în 2007 clasa de profil a Şcolii de arte din Constanţă; peste 3 ani absolvă şi clasa de muzică uşoara, la prof. Theodor Rădulescu, iar în 2012 pe cea de pian, la prof. Alla Bivol. Dar pregătirea sa muzicală a căpătat consistenţă profesionistă în momentul când a început să lucreze cu reputatul compozitor şi formator de talente Cornel Fugaru şi apoi cu Mirela Fugaru, stilul său interpretativ devenind din acel moment modern. De altfel, pe lângă concursuri tânăra solistă participă la diverse evenimente artistice, unde evoluează într-o formaţie muzicală "familială", alături de mama sa Iuliana. Abordează stiluri extrem de diverse, repertoriul său fiind foarte variat: include zeci de hit-uri internaţionale, melodii dansante cântate în mai multe limbi, dar mai ales numeroase şlagăre ale muzicii uşoare româneşti, semnate de Ion Vasilescu, Gelu Solomonescu, Temistocle Popa, Cornel Fugaru, Viorel Gavrilă, Holograf. E vorba de titluri cum ar fi "Ţărăncuţă, ţărăncuţă", "Dă, Doamne, cântec!", "Cât de departe", "Fără tine", "Vin' la noi la Medgidia", "O sută de stele", "Să cântăm chitara mea", "Măicuţa mea", "Trecea fanfare militara", "În rândul patru", care capătă o nouă tinereţe şi contaminantă actualitate în interpretarea acestei tinere de 17 ani!

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ
UNIUNEA COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Şef producţie: Costin ASLAM
Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Semnează în acest număr:
Al. I. BĂDULESCU, Dan DEDIU,
Oana GEORGESCU, Florian LUNGU,
Despina PETECEL THEODORU, Mircea ŞTEFĂNESCU,
Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacţiei: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x